

Domov>Vaše pravice>Žrtve kaznivih dejanj>Odškodnina>Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja

Informacije o tem, kako zahtevati odškodnino od storilca kaznivega dejanja

Zadevni instrument zakonodaje EU je **Direktiva 2012/29/EU** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ (direktiva o pravicah žrtev).

Člen 16 direktive o pravicah žrtev določa, da so vse žrtve kaznivih dejanj med kazenskim postopkom upravičene pridobiti odločitev o odškodnini, katere plačilo se naloži storilcu.

Tukaj so na voljo informacije o tem, kako lahko med sojenjem (kazenskim postopkom) **zahtevate odškodnino od storilca kaznivega dejanja**.

Da bi našli informacije, ki so relevantne za vašo zadevo, preberite informacije o državi EU, v kateri bo potekal kazenski postopek.

Za podrobnejše informacije o posamezni državi izberite ustrezno zastavico.

Zadnja posodobitev: 30/08/2018

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Bolgarija

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Zakonik o kazenskem postopku (*Nakazatelno-procesualen kodeks*) Republike Bolgarije določa postopek, po katerem lahko žrtve kaznivih dejanj vložijo odškodninski zahtevek v kazenskem postopku. Če žrtev v kazenskem postopku ne zahteva odškodnine ali meni, da dodeljena odškodnina ne krije celotne nastale škode, lahko na podlagi Zakona o obligacijskih razmerjih in pogodbah (*Zakon za zadalzheniata i dogovorite*) vloži odškodninsko tožbo pri civilnem sodišču, ki bo zadevo obravnavalo v skladu z Zakonikom o pravnem postopku (*Grazhdanski procesionalen kodeks*).

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Civilni zahtevek za odškodnino in predlog za združitve civilne tožbe žrtve z zadevnim sodnim postopkom je treba vložiti pred začetkom pripravljalnega naroka pred sodiščem prve stopnje. Sodišče pošlje obvestilo o pripravljalnem naroku. V sedmih dneh po prejemu obvestila lahko žrtve ali njihovi nasledniki predlagajo združitve svoje civilne tožbe ali zasebnega pregona z zadevnim postopkom, medtem ko lahko pravne osebe to storijo kot civilna stranka.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Civilni zahtevek lahko vloži žrtev ali njen zagovornik. Vloga je lahko ustna ali pisna. V civilnem zahtevku mora biti navedeno naslednje: polno ime tožeče stranke in osebe, zoper katero se vlaga tožba; kazenska zadeva, v okviru katere se vlaga civilni zahtevek; kaznivo dejanje, s katerim je bila povzročena škoda, ter narava in znesek zahtevane odškodnine. Civilni zahtevek je v sodnem postopku mogoče vložiti zoper obdolženca in vse druge osebe, ki nosijo civilno odgovornost za škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahtevke?

Ne.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Dokaze je treba predložiti v sodnem postopku. Stranka, ki vloži civilno tožbo, je upravičena do: sodelovanja v sodnem postopku; predlaganja zaščitnih ukrepov za zavarovanje civilnega zahtevka; pregleda dokumentacije v zadevi in izpisa potrebnih izvlečkov; predlaganja dokazov; vložitve zahtevkov, pripomb in ugovorov ter izpodbijanja odločb sodišča, ki kršijo pravice stranke in škodujejo njenemu pravnemu interesu.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Žrtvi ni treba plačati sodne takse ali drugih stroškov, povezanih z njenim civilnim zahtevkom.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Žrtev ali stranka, ki vloži civilno tožbo, lahko imenuje odvetnika. Če žrtev/civilna stranka predloži dokaze o tem, da si ne more privoščiti odvetnika, vendar si zastopanje prek odvetnika želi in je to v interesu pravičnosti, odvetnika imenuje sodišče prve stopnje.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavrnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Sodišče prve stopnje o civilnem zahtevku odloči z odločbo, ki se razglasi na pripravljalnem naroku. Če sodišče zavrne odločanje o zahtevku, mora za to navesti razloge. Zoper zavrnitev pritožba ni mogoča.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Zoper sklep kazenskega sodišča o zavrnitvi odločanja o civilnem zahtevku pritožba ni mogoča. Žrtev ima pravico vložiti odškodninsko tožbo pri civilnem sodišču, ki bo zadevo obravnavalo v skladu z Zakonikom o pravnem postopku. Če kazenski postopek še poteka, se civilni postopek pred civilnim sodiščem prekine do končanja kazenskega postopka.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Ko je storilec obsojen, lahko žrtev pri sodišču vloži predlog za izvršbo. Sklep o izvršbi žrtvi omogoča, da za namene pridobitve odškodnine, ki jo je dodelilo sodišče, uporabi storitve sodnega izvršitelja.

Zadnja posodobitev: 08/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Češka

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Pravico imate, da se z vložitvijo odškodninskega zahtevka pridružite kazenskemu pregonu storilca. V takem primeru lahko sodišče v končni odločbi poleg kazni storilcu naloži tudi obveznost plačila odškodnine. Poleg tega lahko pravico do odškodnine uveljavljate tudi samostojno, in sicer v civilnem postopku.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Kadar koli do prve glavne sodne obravnave, do pridobivanja dokazov.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Oškodovanec mora točno obrazložiti, kaj želi doseči z zahtevkom, ter zahtevati odškodnino in z dokazili dokazati posamezno povzročeno škodo.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahteveke?

Ne.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Sami odločate, katera dokazila v podporo svojim trditvam boste predložili sodišču. Seveda so izčrpn in prepričljivi dokazi predpogoj za odločitev v vašo korist.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Ne.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Da, vendar sami nosite stroške.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Če niste dokazali zneska škode ali če bi se zaradi potrebnega pridobivanja dokazov podaljšal kazenski postopek. V tem primeru vas bo sodišče z vašo zahtevo napotilo na pravna sredstva civilnega prava.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Pravico do pritožbe imate, dokler ni izdana odločba o odškodnini.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Če storilec kaznivega dejanja ne stori, kar mu je bilo odrejeno, lahko na sodišču zahtevate, da sodno odločbo izvrši sodni izvršitelj.

Zadnja posodobitev: 13/05/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Nemčija

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Edini predpogoj je, da se predloži ustrezen zahtevek, v katerem sta točno navedena njegov predmet in podlaga. Zahtevek se lahko naslovi na policijo, državno tožilstvo ali pristojno sodišče (glej vprašanje 2).

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Zahtevek se lahko predloži v pisni obliki že pri prijavi kaznivega dejanja policiji. Prav tako se lahko pozneje predloži državnemu tožilstvu ali sodišču v pisni obliki ali pa ga evidentira sodni uradnik (v oddelku *Rechtsantragsstelle* (oddelek nemških sodišč, kateremu se lahko predložijo zahtevki in druge izjave)). Zahtevek se lahko ustno predloži na glavni obravnavi.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

V zahtevku je treba jasno navesti, kaj želite od obtoženca in zakaj. Če zahtevate denarni znesek za nadomestilo finančne škode (npr. izguba dohodka, poškodovano premoženje), ga morate praviloma natančno navesti. Višino odškodnine za bolečine in trpljenje (*Schmerzensgeld*) je po drugi strani mogoče prepustiti presoji sodišča. Vendar je treba navesti vsaj približno vrednost in osnovo za izračun ali oceno zneska odškodnine za bolečine in trpljenje. Čim bolj popolno morate navesti dejstva, ki utemljujejo vaš zahtevek (npr. opis kaznivega dejanja, informacije o poškodbah in škodi na premoženju).

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahteveke?

Ne.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Navesti ali priložiti morate vse razpoložljive dokaze, ki so pomembni za uveljavljanje vašega zahtevka (npr. računi, potrdila). Izrecno se lahko sklicujete tudi na izjave, ki ste jih dali policiji (prijava, izjave prič), ali na obtožnico.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Če kot prosilec dobite zahtevano odškodnino, vam ni treba plačati sodnih taks. Vse stroške, ki jih imate zaradi sodelovanja v sodnem postopku, nosi obtoženec (npr. izguba dobička zaradi sodelovanja na sodni obravnavi).

Če sodišče vašemu zahtevku ne ugodi oziroma mu le delno ugodi ali če ne sprejme odločitve, po ustreznem premisleku odloči, kdo bo nosil sodne stroške in stroške udeležencev (npr. stroški odvetnika).

Tudi če odškodninskemu zahtevku ni ugodeno, vam kot oškodovancu – za razliko od civilnega postopka – ni treba plačati sodnih taks.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Odvetnika ni treba nujno najeti, vendar je v nekaterih primerih to priporočljivo. Tako je na primer, če gre za kompleksno dejansko stanje, ki vključuje več storilcev, če obstajajo težavna vprašanja v zvezi s civilnopravno odgovornostjo ali če sodišče odloči, da je treba priznane zahteve (npr. denarni znesek) izvršiti s postopkom izvršbe. Če so izpolnjeni zakonski pogoji (zlasti šibko premoženjsko stanje), se lahko zagotovi pravna pomoč za kritje stroškov odvetnika.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Sodišče ne odloči o odškodninskem zahtevku, če je obtoženec oproščen ali postopek ustavljen, če je zahtevek nedopusten, po mnenju sodišča neutemeljen ali če izjemoma ni primeren za obravnavo v kazenskem postopku.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Pritožba se lahko vloži zoper sklep sodišča, da ne bo sprejelo odločitve o zahtevku, ker meni, da pogoji za sprejetje odločitve o zahtevku niso izpolnjeni.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

(Ugoditvene) adhezijske sodbe in poravnave, sklenjene v adhezijskem postopku, se lahko izvršijo v skladu s splošnimi pravili za izvršbo. Izvršba se izvede na podlagi izvršljivega izvoda sodbe ali sklenjene poravnave, ki ga izda sodni uradnik kazenskega sodišča.

Zadnja posodobitev: 09/09/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Estonija

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

V kazenskem postopku imate pravico vložiti civilno odškodninsko tožbo zoper obdolženca. Preiskovalni organ ali tožilstvo mora žrtvi pojasniti postopek vložitve civilne tožbe, bistvene zahteve zanjo, rok za njeno vložitev in posledice zamude tega roka.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Civilno tožbo lahko vložite najpozneje deset dni po proučitvi kazenskega spisa. Tožilstvo lahko prosite za podaljšanje tega roka.

Če rok poteče, se civilna tožba zavrže, vendar lahko v takem primeru vložite odškodninski zahtevek pri civilnem sodišču.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

V okviru civilne tožbe lahko vložite zahtevek, katerega cilj je ponovna vzpostavitev ali poprava stanja dobrobiti, ki je bilo kršeno z dejanjem, ki je predmet kazenskega postopka. Dejanske okoliščine takega zahtevka se morajo v bistvenem prekrivati z dejanskim stanjem kaznivega dejanja, ki se obravnava, poleg tega pa mora biti mogoče takšen zahtevek obravnavati v civilnem postopku.

Civilno tožbo je treba vložiti pisno, v njej morajo biti navedeni podatki o tožniku in tožencu ter jasno izraženi žrtvin zahtevek, dejanske okoliščine in dokazi, na katerih temelji žrtvin zahtevek. Zahtevek mora biti popoln (tj. vsebovati mora zneske vseh vrst škode, za katero žrtev zahteva odškodnino). V odškodninski tožbi zaradi nematerialne škode ni treba navesti zneska zahtevane odškodnine, temveč se lahko zahteva pravično odškodnino po presoji sodišča.

Organ, ki vodi postopek, lahko določi rok za odpravo pomanjkljivosti v civilni tožbi.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahteveke?

Za civilne tožbe ni določen poseben obrazec.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Civilni tožbi morajo biti priloženi dokazi glede dejstev, ki so podlaga žrtvinega zahtevka in na katere se žrtev namerava sklicevati, ne glede na dokaze, ki jih predloži tožilstvo.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Za obravnavo civilne tožbe v kazenskem postopku se ne plača državna taksa; izjema je civilna tožba glede odškodnine za nematerialno škodo, če tak zahtevek temelji na razlogih, ki niso povzročitev telesne poškodbe ali druge zdravstvene motnje ali smrti osebe, ki vzdržuje drugo osebo.

Če se civilna tožba zavrne, izdatke, povezane s postopkom civilne tožbe ali javnopravnim zahtevkom, nosi žrtev. Če je civilni tožbi delno ugodeno, sodišče izdatke v zvezi s postopkom civilne tožbe razdeli med žrtev, obdolženca in toženca, pri tem pa upošteva vse okoliščine. Sodišče lahko tudi odloči, da izdatke žrtve, ki se nanašajo na postopek civilne tožbe, v celoti ali delno nosi žrtev, če bi bila odločba o tem, da mora nasprotna stranka plačati izdatke, za slednjo izredno nepravilna ali nerazumna.

Če sodišče zavrne obravnavo civilne tožbe zaradi oprostilne sodbe ali zaključka kazenskega postopka, izdatke, povezane s postopkom civilne tožbe, nosi država. Če sodišče iz katerega koli drugega razloga zavrne obravnavo civilne tožbe, sodišče izdatke, povezane s postopkom civilne tožbe, razdeli med žrtev in državo, pri čemer upošteva vse okoliščine.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Pravno pomoč države prejmete, če so izpolnjeni pogoji iz zakona o pravni pomoči države. Če sodišče meni, da vaši bistveni interesi brez pomoči odvetnika ne bi bili dovolj zaščiteni, vam lahko na svojo pobudo odobri pravno pomoč države, in sicer na podlagi postopka iz zakona o pravni pomoči države in v skladu z njim.

Oseba lahko prejme pravno pomoč države, če ji njen finančni položaj, ko potrebuje pravno pomoč, ne omogoča plačila ustreznih pravnih storitev, ali če pravnih storitev ne zmore plačati delno ali v obrokih, ali če ji finančni položaj po plačilu pravnih storitev ne mogoča pokrija osnovnih stroškov preživljanja. Pravna pomoč države se odobri osebam, ki imajo v času predložitve vloge za pomoč države prebivališče v Republiki Estoniji ali drugi državi članici Evropske unije ali ki so državljani Republike Estonije ali druge države članice Evropske unije. Drugim osebam se pravna pomoč odobri le, če to izhaja iz mednarodne obveznosti, ki zavezuje Estonijo.

V zakonu so navedeni razlogi za zavrnitev odobritve pravne pomoči države. Pravna pomoč države se na primer ne odobri, če je vložnik sposoben sam zaščititi svoje pravice, če ima vložnik v lasti premoženje, ki ga je mogoče brez večjih težav prodati, da se pokrijejo stroški pravnih storitev, in če stroški pravnih storitev domnevno ne presegajo dvakratnika vložnikovega povprečnega mesečnega dohodka, od katerega se odštejejo davki in plačila za obvezno zavarovanje, zneski, namenjeni izpolnjevanju preživninskih obveznosti na podlagi zakona, ter utemeljeni stanovanjski stroški in stroški prevoza. Pravna pomoč države se prav tako ne odobri, če glede na okoliščine očitno ni verjetno, da bi lahko vložnik zaščitil svoje pravice, če se zahteva pravna pomoč države za vložitev zahtevka zaradi nematerialne škode in v zadevi ne obstaja prevladujoč javni razlog ali če so potencialne koristi vložnika ob razsodbi v zadevi neznatne v primerjavi s pričakovanimi izdatki države za pravno pomoč.

Pravna pomoč države se odobri na podlagi vloge posamezne osebe. Če oseba zaprosi za pomoč države kot žrtev v kazenskem postopku, o odobritvi take pomoči odloči sodišče, ki obravnava zadevo, v fazi predhodne preiskave v kazenskem postopku pa sodišče, ki bo pristojno za obravnavo kazenske zadeve. Vloga za pravno pomoč države se vložijo v estonščini in na ustreznem obrazcu. Vloga se lahko vložijo tudi v angleščini, če za pravno pomoč zaprosi fizična oseba, ki ima prebivališče v drugi državi članici Evropske unije ali ki je državljan druge države članice Evropske unije.

Oseba, ki prosi za pravno pomoč države, mora vlogi priložiti ustrezno izpolnjeno in podpisano izjavo o svojem finančnem položaju ter druge dokaze o tem, če je to mogoče. Če oseba nima prebivališča v Estoniji, mora vlogi priložiti izjavo o svojih dohodkih in o dohodkih članov svoje družine v zadnjih treh letih, ki jo izda pristojni organ države prebivališča take osebe. Če take izjave ni mogoče predložiti iz razlogov, na katere vložnik nima vpliva, se lahko o zagotovitvi pravne pomoči države odloči tudi brez nje.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Sodišče lahko zavrne obravnavo civilne tožbe, zlasti če ta ne izpolnjuje ustreznih zahtev, če se je kazenski postopek končal ali če je bila izrečena oprostilna sodba. Sodišče lahko zavrne obravnavo civilne tožbe tudi, če se žrtev ali toženec v civilni tožbi ne udeležita naroka, zadeve pa brez njiju ni mogoče obravnavati. Poleg tega lahko sodišče zavrne obravnavo civilne tožbe tudi, če je izrečena kazenska obsodba.

Civilna tožba se zavrne, če je neutemeljena.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Če sodišče zavrne obravnavo vaše civilne tožbe, lahko pred civilnim sodiščem uveljavljate odškodnino. Zoper sodbo sodišča prve stopnje lahko vložite pritožbo pri okrožnem sodišču.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Če obsojeni storilec ne plača zneska, dodeljenega v sodbi, se lahko na podlagi sodbe obrnete na sodnega izvršitelja, ki nato uredi izvršilni postopek.

Zadnja posodobitev: 15/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Grčija

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

V fazi predhodne obravnave v kazenskem postopku, ko ustreznemu državnemu tožilcu ali policijskemu organu predložite prijavo, morate navesti, da se želite kazenskemu postopku pridružiti kot civilna stranka (*polítikósenágon*) in da uveljavljate odškodnino. To lahko navedete tudi med preiskavo kaznivega dejanja v ločenem dokumentu (*dikógráfo*), ki ga naslovite na policijo, državnega tožilca ali preiskovalne organe, izjavo pa lahko predložite tudi neposredno pri sodišču, če to še ni začelo izvajati dokazov (člena 82 in 83 zakonika o kazenskem postopku).

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

(A) V fazi predhodne obravnave, kot je navedeno zgoraj (člen 83 zakonika o kazenskem postopku).

(B) Če zahtevate odškodnino za bolečino in trpljenje ter za duševne bolečine zaradi kaznivega dejanja, storjenega zoper vas, lahko to storite pred sodiščem s preprosto ustno izjavo, preden se začne izvedba dokazov, **pri čemer ni potreben noben pisni predhodni postopek**, če zahtevate odškodnino za materialno škodo, pa z **vročitvijo uradnega obvestila obdolžencu** vsaj pet dni pred narokom (člen 68 zakonika o kazenskem postopku).

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Na splošno velja, da mora izjava o tem, da se želite pridružiti kazenskemu postopku kot civilna stranka, vsebovati povzetek zadeve, razloge za upravičenost do pridružitve k postopku in imenovanje začasnega zastopnika v kraju sodišča, če tam nimate stalnega prebivališča.

Če izjava, da se želite pridružiti kazenskemu postopku kot civilna stranka, zajema odškodninski zahtevek zaradi bolečin in trpljenja ter duševnih bolečin, pisni postopek ni potreben. V takih primerih civilna stranka po navadi zahteva simboličen znesek (*začasno 44 EUR (me epífyllaxi)*) in ne celotnega zneska zahtevka. Če sodišče obdolženca spozna za krivega, odredi, da se vam kot odškodnina izplača navedeni simboličen znesek. Glede preostanka pa boste morali vložiti ločeno tožbo pred civilnim sodiščem. Če se vaš zahtevek nanaša na povrnitev materialne škode, ki vam je bila povzročena s kaznivim dejanjem, morate uradno obvestilo z razčlenbo posameznih postavk vročiti obdolžencu vsaj pet dni pred sojenjem (člen 68 zakonika o kazenskem postopku).

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahtevke?

Poseben obrazec ne obstaja. Vaša izjava mora vsebovati vse zgoraj navedeno. Kot je navedeno zgoraj, se poseben prehodni postopek zahteva le, kadar se od kazenskega sodišča zahteva povračilo materialne škode, pri čemer je treba v takem primeru uradno obvestilo obdolžencu vročiti pet dni pred narokom.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Pred obravnavo zadeve morate predložiti vse dokumente, ki jih imate in ki podpirajo vašo zahtevo, tj. zdravniška potrdila, izjave, priče in vse druge dokaze.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Plačati morate takso za vložitev civilne tožbe, ki znaša 40 EUR (člen 63 zakonika o kazenskem postopku, kot se uporablja od 23. januarja 2017, po spremembi na podlagi zakona št. 4446/2016).

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Zakon (člen 1 zakona št. 3226/2004) zagotavlja pravno pomoč državljanom države članice EU, državljanom tretjih držav in osebam brez državljanstva z nizkimi dohodki, če zakonito prebivajo v Evropski uniji ali imajo v njej običajno prebivališče. Državljeni z nizkimi dohodki, ki so upravičeni do pravne pomoči, so tisti, katerih letni družinski dohodek ne presega dveh tretjin minimalnega letnega osebnega dohodka, določenega v splošni nacionalni kolektivni pogodbi. V primeru družinskega spora se dohodek nasprotne stranke v sporu ne upošteva. Pravna pomoč pri vseh kazenskih ali civilnih zahtevkih je na voljo tudi vsem žrtvam kaznivih dejanj iz členov 323 (trgovina s sužnji), 323A (trgovina z ljudmi), 323B(a) (urejanje potovanja za sodelovanje pri spolnih odnosih ali drugih nespodobnih dejanjih z mladoletnikom (spolni turizem)), 324 (ugrabitve mladoletnika), 339 (napeljevanje mladoletnika h kaznivim dejanjem), 348A (otročka pornografija) in 351A (nespodobna dejanja za plačilo, ki vključujejo mladoletnika) kazenskega zakonika in iz členov 87(5) in (6) (omogočanje vstopa v Grčijo, izstopa iz Grčije ali nezakonitega prebivanja v Grčiji državljanu tretje države) in 88 (nezakoniti prevoz državljanov tretje države v Grčijo) zakona št. 3386/2005 ter mladoletnikom, ki so žrtve kaznivih dejanj iz členov 336 (posilstvo), 338 (spolna zloraba), 343 (nespodobna dejanja z zlorabo avtoritete), 345 (incest), 346 (nespodobna dejanja med sorodniki), 347 (nespodobna dejanja v nasprotju z naravo – to kaznivo dejanje je bilo med tem že odpravljeno), 348 (omogočanje razvrata drugih), 348B (nagovarjanje otrok za spolne namene), 348C (pornografsko prikazovanje mladoletnikov) in 349 (omogočanje prostitucije) kazenskega zakonika.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavrnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Če kazensko sodišče odloči, da se kazenski postopek ne sme nadaljevati ali da ga je treba iz katerega koli razloga zavreči, civilne tožbe ne more obravnavati. Civilno tožbo zavrne tudi, če ni zakonito vložena, kot je opisano zgoraj, ali če nima podlage v zakonu, ali če je zahteva vsebinsko neutemeljena, ker na primer vaše trpljenje ni neposredno povezano s kaznivim dejanjem ali ker nimate zadevnega pravnega interesa.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Vložite lahko **redno pritožbo** (*éfesí*) zoper **oprostitilno sodbo** okrožnega kazenskega sodišča, eno- ali tričlanskega sodišča prve stopnje ali pritožbenega sodišča glede srednje hudega kaznivega dejanja (*plimmélíma*), če vam je naloženo plačilo odškodnine in stroškov, vendar le v zvezi z navedenim (člen 486 (1b) zakonika o kazenskem postopku). Redno pritožbo lahko vložite tudi zoper **obsodilno sodbo**, če in kolikor je v njej vaš zahtevek zavrnjen, ker nima pravne podlage, ali ker vam je dodeljena finančna ali materialna odškodnina, če zahtevani znesek presega 100 EUR v primeru pritožbe zoper sodbo okrožnega kazenskega sodišča, če zahtevani znesek presega 250 EUR v primeru pritožbe zoper sodbo enočlanskega senata sodišča prve stopnje ali enočlanskega senata sodišča za mladoletnike ali če zahtevani znesek presega 500 EUR v primeru pritožbe zoper sodbo tričlanskega senata sodišča prve stopnje ali tričlanskega senata sodišča za mladoletnike (člen 488 zakonika o kazenskem postopku). Vložite lahko **pritožbo na podlagi pravnih vprašanj** (*anaíresí*) zoper **obsodilno sodbo**, če je v njej vaša zahteva zavrnjena, ker nima pravne podlage (člen 505(1c) zakonika o kazenskem postopku), ali zoper **oprostitilno sodbo**, če vam je naloženo plačilo odškodnine in stroškov (člen 505(1c) zakonika o kazenskem postopku).

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Odškodnina, ki jo dodeli kazensko sodišče, je v bistvu odškodnina na podlagi civilnega zahtevka. Zato se izvršuje v okviru postopka za izvrševanje civilnih sodb (*anankastikí ektélesi*).

Zadnja posodobitev: 06/02/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Španija

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

V španskem pravu je običajni postopek za uveljavljanje odškodnine za utrpelo škodo kazenski postopek, v katerem se presojata civilna in kazenska odgovornost. Zato krajevno pristojno kazensko sodišče (*Juzgado de Instrucción*) oškodovancu ponudi civilno tožbo, tako da lahko ta izjavi, ali želi zahtevek uveljavljati v kazenskem postopku ali pa si pridržuje pravico, da odškodnino za utrpelo škodo uveljavlja v civilnem postopku.

Če oškodovanec izjavi, da želi zahtevek uveljavljati v kazenskem postopku, se lahko odloči, bodisi da civilno tožbo v njegovem imenu vložijo državni tožilci (to se zgodi tudi, če se ne izreče za nič) bodisi da po želji nastopi osebno (po odvetniku in procesnem pooblaščenca).

Če se oškodovanec odloči za uveljavljanje odškodnine zunaj kazenskega postopka, mora začeti civilni postopek v skladu s pravili za tak postopek.

Posledično lahko žrtev zahtevkov za odškodnino vložiti pri sodišču bodisi osebno s izjavo, ki jo prejme v času, ko ji je ponujena možnost, da se v postopek vključi kot zasebna stranka, bodisi pisno s navedbo svojega zahtevka, ki ga mora potrditi odvetnik ali procesni pooblaščenec. Ta pisna navedba ni nujna: če ne bo opravljena, bo državni tožilec začel civilni in kazenski postopek.

Pomoč pri pripravi vloge vam lahko zagotovijo uradi za podporo žrtvam kaznivih dejanj (*Oficinas de Asistencia a las Víctimas del delito*), ki so v vseh avtonomnih skupnostih, v skoraj vseh prestolnicah pokrajin in tudi v drugih mestih; v primeru terorističnih kaznivih dejanj vam lahko pomoč zagotovi urad za informacije in podporo žrtvam terorizma pri nacionalnem višjem sodišču (*Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional*).

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Zahtevek lahko vložite v kateri koli fazi postopka, vendar pred začetkom ustne obravnave. Krajevno pristojno kazensko sodišče vam ponudi možnost vložitve zahtevka v fazi preiskave, ko je obveščeno o obstoju oškodovane stranke.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

V zahtevku je treba natančno navesti povzročeno škodo, tj. znesek, ter mu priložiti ustrezne račune ali predračune v utemeljitev zahtevka, ki jih bo pozneje proučil sodni izvedenec.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahteve?

Ne.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

V utemeljitev odškodninskega zahtevka morate predložiti ustrezne račune ali predračune. Če ste zaprosili za pravno pomoč, boste morali predložiti dokazila o svojem dohodku in premoženju.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Ne.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Kot žrtev prosilka imate od prvega stika z organi in uradniki pravico prejeti informacije o postopku za pridobitev pravnega svetovanja in obrambe ter, kadar je ustrezno, o pogojih, pod katerimi ju lahko dobite brezplačno. Te informacije vam bodo zagotovili tudi uradi za podporo žrtvam kaznivih dejanj.

Kot žrtev prosilka lahko zahtevo za priznanje upravičenosti do pravne pomoči vložite pri uradniku ali organu, ki vam je dal informacije o postopku za pridobitev pravnega svetovanja in obrambe ter, kadar je ustrezno, o postopku za brezplačno pridobitev pravnega svetovanja in obrambe. Uradnik ali organ bo zahtevo skupaj s predloženo dokumentacijo posredoval ustrezni odvetniški zbornici.

Zahtevo lahko predložite tudi uradom za podporo žrtvam kaznivih dejanj, ti pa jo posredujejo ustrezni odvetniški zbornici.

Na splošno lahko kot žrtev prosilka izkoristite storitve pravnega svetovanja, ki vsem državljanom zagotavljajo informacije o zakonodaji. Te storitve organizirajo odvetniške zbornice v vseh sodnih okrajih.

Za dostop do njih morate izpolniti obrazec, ki ga lahko dobite pri sodiščih, ministrstvu za pravosodje in drugih državnih uradih, ter dokazati, da vaša sredstva ne zadostujejo. Zahtevo morate predložiti odvetniški zbornici na območju zadevnega sodišča ali pri sodišču na območju, kjer prebivate, če se kazenski postopek še ni začel. Ko se kazenski postopek začne, lahko kadar koli pridobite brezplačno pravno pomoč, če se kot žrtev osebno udeležite postopka.

Če ste žrtev kaznivega dejanja nasilja na podlagi spola, vam za pridobitev pravne pomoči ni treba najprej dokazati, da vaša sredstva ne zadostujejo.

Če ste žrtev terorizma, lahko prav tako dobite pravno pomoč.

Kot žrtev kaznivega dejanja lahko zaprosite za pravno pomoč v Španiji, če ste državljan katere koli države članice EU in dokažete, da vaša sredstva ne zadostujejo.

Ne glede na obstoj sredstev za začetek pravnega postopka se vam pravica do pravne pomoči prizna in ta pomoč zagotovi takoj, če ste žrtev nasilja na podlagi spola, terorizma ali trgovine s ljudmi, in sicer v vseh postopkih, ki so povezani z vašim statusom žrtve, izhajajo iz njega ali so rezultat vašega statusa žrtve, oziroma če ste mladoletnik ali imate motnjo v duševnem razvoju ali duševno bolezen, ste žrtev zlorabe ali okrutnega ravnanja.

Ta pravica velja tudi za prejemnike kakršne koli pomoči v primeru žrtvine smrti, če niso bili udeleženi pri dejanjih.

Za namene pridobitve pravne pomoči se kot prosilec ob vložitvi prijave ali tožbe oziroma ob začetku kazenskega postopka za katero koli navedeno kaznivo dejanje štejete za žrtev in ta status ohranite, dokler traja kazenski postopek ali če je bila po koncu postopka izrečena obsodilna sodba.

Pravica do pravne pomoči preneha, ko postane oprostilna sodba pravnomočna, ali po začasni ali dokončni ustavitvi postopka, ker kaznivo dejanje ni dokazano, pri čemer ni treba povrniti stroškov prejemkov, ki so bili do tega trenutka brezplačno na voljo.

V različnih postopkih, ki jih je mogoče začeti zaradi vašega statusa žrtve navedenih kaznivih dejanj, zlasti v postopkih zaradi nasilja na podlagi spola, vam mora pomagati isti odvetnik, če je vaša pravica do obrambe tako ustrezno zagotovljena.

Pravico do pravne pomoči imate, če vaš letni dohodek in dohodek na družinsko enoto ne presega:

dvakratnika javnega indeksa prihodkov (*Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples – IPREM*), ki velja ob vložitvi zahteve, če zadevne osebe niso del družinske enote. IPREM je kazalnik, ki se določa letno in uporablja za določitev zneska nekaterih prejemkov ali praga za dostop do nekaterih prejemkov, pravic ali javnih storitev;

dvainpolkratnika kazalnika IPREM, ki velja ob vložitvi zahteve, če so zadevne osebe del katere koli vrste družinske enote z manj kot štirimi člani;

trikratnika kazalnika IPREM, če zadevne družinske enote sestavljajo vsaj štirje člani.

Če vam je kot žrtvi odobrena pravna pomoč, boste oproščeni plačila naslednjih stroškov:

predhodnega pravnega svetovanja;

odvetniških nagrad in nagrad procesnih pooblaščenecv;

objave obvestil v uradnih glasilih;

predplačil, ki se zahtevajo za vložitev nekaterih pritožb;

nagrada izvedencem.

Poleg tega boste upravičeni do 80-odstotnega znižanja stroškov notarskih zapisov ter potrdil iz zemljiškega in poslovnega registra.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavmilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Na splošno mora sodišče v primeru **nasilnih kaznivih dejanj in kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost** presoditi obstoj namernega (naklepnega) nasilnega kaznivega dejanja ali kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost ter to navesti v sodni odločbi, s katero konča kazenski postopek. V tej končni sodni odločbi v kazenskem postopku mora biti jasno določena vzročna zveza med kaznivim dejanjem in poškodbami ali okvaro zdravja ali, če je to ustrezno, smrtjo. S sodno odločbo, s katero se konča kazenski postopek, se lahko tudi odredi začasna ali dokončna ustavitve postopka.

V skladu s špansko zakonodajo o kazenskih zadevah je začasna ustavitve postopka primerna, če storitev kaznivega dejanja, ki je privedla do sodne zadeve, ni ustrezno dokazana ali če je ugotovljeno, da je bilo kaznivo dejanje storjeno, vendar ni dovolj razlogov za obtožbo določene osebe ali oseb kot storilcev, sosterilcev ali pomočnikov.

Dokončna ustavitev postopka je primerna, če ni nobenega razumnega znaka, da je bilo dejanje, ki je privedlo do sodne zadeve, storjeno, če dejanje ne pomeni kaznivega dejanja ali če so osebe, ki se jim sodi kot storilcem, sotorilcem ali pomočnikom, oproščene kazenske odgovornosti.

V primeru **terorističnih kaznivih dejanj** mora sodišče na splošno presoditi, ali obstaja civilnopravna odgovornost za dejanja in škodo, ki je določena v veljavni zakonodaji. Za odobritev pomoči in prejemkov, priznanih v španski zakonodaji na področju terorizma, veljajo načela o odškodnini, določena v Evropski konvenciji o odškodnini žrtvam nasilnih kaznivih dejanj.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Če se preiskovalni sodnik (sodišče ali sodni organ) odloči zaključiti postopek, tj. odrediti dokončno ustavitev, se lahko žrtev pritoži, če je osebno nastopila v postopku in če je to zasebni pregon.

V skladu s špansko zakonodajo o kazenskih zadevah je začasna ustavitev postopka primerna, če storitev kaznivega dejanja, ki je privedla do sodne zadeve, ni ustrezno dokazana ali če je ugotovljeno, da je bilo kaznivo dejanje storjeno, vendar ni dovolj razlogov za obtožbo določene osebe ali oseb kot storilcev, sotorilcev ali pomočnikov.

Dokončna ustavitev postopka je primerna, če ni nobenega razumnega znaka, da je bilo dejanje, ki je privedlo do sodne zadeve, storjeno, če dejanje ne pomeni kaznivega dejanja ali če so osebe, ki se jim sodi kot storilcem, sotorilcem ali pomočnikom, oproščene kazenske odgovornosti.

V primeru **nasilnih kaznivih dejanj in kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost** je na splošno potrebna sodna odločba, s katero se konča kazenski postopek in zoper katero ni nadaljnega pravnega sredstva, da se lahko zaprosi za različne vrste pomoči, določene z zakonom. V ta namen se lahko dokončna odločba v kazenskem postopku izpodbija v določenem roku z vložitvijo pravnih sredstev, kot so navedena v tej odločbi.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Država plača celotno pomoč ali njen del, če je storilec razglašen za delno plačilno nesposobnega.

Država s subrogacijo vstopi v vaše pravice zoper stranko, ki nosi civilno odgovornost za kaznivo dejanje, in sicer do celotnega zneska začasne ali končne pomoči, ki vam je bila odobrena kot žrtvi ali upravičencu.

Država lahko od stranke, ki nosi civilno odgovornost za kaznivo dejanje, s tožbo zahteva povračilo celotne odobrene pomoči ali njenega dela.

Navedeni ukrep se izvede, kadar je ustrezno, z upravnim postopkom prisilne izterjave in se med drugim uporabi v naslednjih primerih:

kadar je s pravnomočno sodno odločbo odločeno, da kaznivega dejanja ni bilo;

kadar po izplačilu pomoči vi kot žrtev in vaši upravičenci na kateri koli podlagi prejmete celotno ali delno odškodnino za utrpelo škodo, in sicer v treh letih po odobritvi pomoči;

kadar je bila pomoč pridobljena na podlagi predložitve lažnih ali namerno nepopolnih informacij ali na kakršen koli drug goljufiv način oziroma zaradi namerne opustitve navedbe okoliščin, zaradi katerih bi bila zahtevana pomoč zavrnjena ali zmanjšana;

kadar je odškodnina, dodeljena s sodbo, nižja od začasne pomoči.

Ta tožba se vložijo z vključitvijo države v kazenski ali civilni postopek, ki poteka, ne da bi to vplivalo na civilno tožbo, ki jo lahko vložijo državni tožilec.

Žrtvam lahko pomagajo uradi za podporo žrtvam kaznivih dejanj ali, v primeru terorističnih kaznivih dejanj, urad za informacije in podporo žrtvam terorizma pri nacionalnem višjem sodišču, ki jim zagotovijo vse informacije, ki jih potrebujejo kot žrtve kaznivih dejanj.

Uradi za podporo žrtvam kaznivih dejanj zagotovijo informacije o možnostih, ki jih imate kot žrtev za sodelovanje pri izvrševanju zaporne kazni, in vam pri tem zagotavljajo vso pomoč, ki jo potrebujete za uveljavljanje svojih zakonsko določenih pravic.

Če ste žrtev terorizma, vam urad za informacije in podporo žrtvam terorizma pri nacionalnem višjem sodišču zagotovi potrebne informacijske kanale, prek katerih lahko izveste vse o izvrševanju zaporne kazni, dokler ni v celoti odslužena, zlasti kadar so odobrene ugodnosti ali kadar je obsojenec odpuščen.

Poleg tega vam v okviru obravnave odškodninskih zadev kot žrtvi zagotovi informacije o pridobivanju potrdil o pravnomočnih sodbah, odredb, da se civilna odgovornost ne uveljavlja, ter drugih dokumentov, potrebnih za obravnavo zakonsko določene pomoči.

Zadnja posodobitev: 30/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Francija

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Če ste utrpeli škodo zaradi krivdnega ravnanja, se lahko obrnete na sodišče, da se osebi, odgovorni za krivdno ravnanje, naloži plačilo nadomestila za vašo škodo. Tako boste dobili odškodnino. Odškodnino lahko uveljavljate v civilnem ali kazenskem postopku.

Civilni postopek

Zadevo lahko predložite civilnemu sodišču, ne glede na to, ali je oseba, odgovorna za škodo, storila kaznivo dejanje ali ne.

Pristojno sodišče je odvisno od vrste in vrednosti spornega predmeta:

– za spore, v katerih vrednost spornega predmeta ne presega 10 000 EUR, je pristojno okrajno sodišče (*tribunal d'instance*);

– za spore, v katerih vrednost spornega predmeta presega 10 000 EUR, je pristojno okrajno sodišče (*tribunal de grande instance*) ([↗ seznam](#)).

Kazenski postopek

Odškodnino lahko uveljavljate v okviru kazenskega postopka, če je oseba, odgovorna za škodo, storila kaznivo dejanje. Predlog za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka se poda pri preiskovalcih, državnem tožilcu, preiskovalnem sodniku ali sodišču.

Oseba je morala škodo, ki je neposredna posledica obravnavanega kaznivega dejanja, utrpeti osebno.

Mladoletna oseba ne more sama podati predloga za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka, ampak ga morajo v njegovem imenu podati njeni starši.

Ko civilno ali kazensko sodišče določi znesek, ima žrtev terjatev do obsojene osebe, ki postane dolжник. Terjatev je pravica, ki jo lahko žrtev uveljavlja.

V primeru težav pri izterjavi zneskov se je mogoče obrniti na:

– sodnika, da izda plačilni nalog;

– sodnega izvršitelja, ki lahko opravi rubež.

Pri izterjavi odškodnine, ki jo sodišče dodeli ob koncu kazenskega postopka, vam prav tako lahko pomaga služba za pomoč pri izterjavi odškodnine za žrtve kaznivih dejanj (*Service d'Aide au Recouvrement des Victimes d'Infractions* (SARVI)), ki deluje v okviru garancijskega sklada.

Namenjena je žrtvam, ki so utrpeli lažje telesne poškodbe ali določeno škodo na premoženju in ne morejo prejeti odškodnine od komisije CIVI.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Predlog zahtevka lahko podate med preiskavo, ki jo vodi državni tožilec (ali predhodno preiskavo), nato pa med preiskavo, ki jo vodi preiskovalni sodnik.

Lahko se [v pisni obliki](#) vložiti pred obravnavo (pismo mora prispeti 24 ur pred obravnavo).

Lahko ga podate tudi neposredno na obravnavi pred sodiščem. Predlog zahtevka se poda ustno ali [pisno](#). Podati ga je treba, preden tožilec prevzame besedo in predstavi svoje stališče ter predlaga obsodbo ali oprostitev.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Vaš predlog zahtevka mora omogočati dodelitev odškodnine za vso škodo, ki ste jo utrpeli. Odškodnina se lahko dodeli za tri vrste škode:

telesne poškodbe, ki pomenijo poseg v zdravje ali telesno ali duševno celovitost osebe;

nepremoženjsko škodo, ki je poseg v čustveno dobrobit, čast ali ugled;

premoženjsko škodo, ki se nanaša na poseg v premoženje osebe in njene finančne interese.

Vaša škoda mora biti posledica natančno določenega dejanja (nesreče, napačne dostave itd.),

oseba, od katere zahtevate povračilo, mora biti odgovorna zanj, škoda pa mora biti resnična (krivdno ravnanje vam je povzročilo nesporno škodo),

neposredna (zadevati vas mora osebno) in gotova.

Škodo morate natančno opredeliti in predložiti dokazila (račune, fotografije nesreče itd.). V predlogu zahtevka mora biti naveden znesek škode, najnižji in najvišji znesek ne obstajata. Sodnik toženi stranki ne more naložiti plačila zneska, ki je višji od zneska iz vašega predloga.

Predlog zahtevka lahko podate v [pisni obliki](#) brez posebnih formalnosti ali ustno pred sodiščem.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahtevke?

Ne.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Predložiti morate vsa dokazila o vaši škodi (fotografije, račune, izpovedbe prič itd.) in o odgovornosti osebe, od katere zahtevate odškodnino.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Načeloma ni posebnih stroškov.

Vendar če državni tožilec ni začel preiskave, žrtev pa meni, da obstaja kaznivo dejanje in želi pridobiti odškodnino, se lahko pod nekaterimi pogoji obrne neposredno na preiskovalnega sodnika s predlogom za pregon z [uveljavljanjem premoženjskopopravnega zahtevka](#). To sproži kazensko in civilno tožbo, s katero se lahko od storilca dejanj zahteva odškodnina.

Preiskovalni sodnik lahko od vložnika predloga zahteva plačilo denarnega zneska, katerega višino določi glede na njegove dohodke. Plačani znesek se imenuje varščina. Plačana mora biti v roku, ki ga določi sodnik, sicer se predlog zavrže.

Prav tako lahko žrtev, če državni tožilec ne uvede kazenskega pregona zoper osebo, to osebo neposredno pozove pred kazensko sodišče (*tribunal correctionnel*) in sproži kazensko in civilno tožbo zoper zadevno osebo. Sodišče lahko nato določi varščino.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Osebam z nizkimi dohodki se lahko odobri pravna pomoč, na podlagi katere država delno ali v celoti krije nagrade odvetnika in sodne stroške, nastale med postopkom. Ta pomoč se pri najhujših kaznivih dejanjih odobri ne glede na dohodke (glej seznam iz člena [9-2 zakona št. 91-647 z dne 10. julija 1991 o pravni pomoči](#)).

Do pravne pomoči ste lahko upravičeni, če ste francoski državljan ali državljan Evropske unije, tudi če ne prebivate v Franciji, in če ste tuji državljan, ki stalno in običajno prebiva v Franciji.

Nekatere strukture dostopa do pravnih informacij in svetovanja, kot so centri za pravno pomoč (*Maisons de la justice et du droit*) ali točke dostopa do pravnih informacij in svetovanja (*Points d'accès au droit*), brezplačno zagotavljajo pravno svetovanje in vam lahko ne glede na vaše državljanstvo pomagajo pri kakršnih koli postopkih za uveljavljanje pravic in zunajsodnih postopkih.

Enako velja za [združenja za pomoč žrtvam](#), katerih podpora, med drugim pravna, je brezplačna.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavmilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Sodišče lahko predlog za uveljavitev premoženjskopopravnega zahtevka razglasi za nedopusten, če ne izpolnjuje pogojev, zlasti če meni, da obravnavano kaznivo dejanje ni prizadelo zadevne osebe. Istočasno lahko odloča o kazenski tožbi (krivda, zaporna kazen in/ali denarna kazen) in o civilni tožbi (odškodnina). Sodišče lahko tudi pozneje odloči o civilni tožbi, če meni, da nima vseh elementov.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Če niste zadovoljni z odločbo sodišča, lahko zahtevate novo preučitev s strani pritožbenega sodišča (*Cour d'appel*), pod katero spada zadevno sodišče.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Ko civilno ali kazensko sodišče določi znesek, ima žrtev terjatev do obsojene osebe, ki postane dolžnik. Terjatev je pravica, ki jo lahko žrtev uveljavlja.

V primeru težav pri izterjavi zneskov se je mogoče obrniti na:

sodnika za izdajo plačilnega naloga;

sodnega izvršitelja, ki lahko opravi rubež.

Pri izterjavi odškodnine (in zneskov sodnih stroškov), ki jo sodišče dodeli ob koncu kazenskega postopka, vam prav tako lahko pomaga služba za pomoč pri izterjavi odškodnine za žrtve kaznivih dejanj (*Service d'Aide au Recouvrement des Victimes d'Infractions* (SARVI)), ki deluje v okviru garancijskega sklada.

Ta služba žrtvi izplača znesek (katerega višina je odvisna od višine izrečene kazni) in poskrbi za izterjavo dolgovanih zneskov od obsojene osebe. Storitve službe SARVI so brezplačne in zaupne.

Namenjene so žrtvam, ki so utrpeli lažje telesne poškodbe ali določeno škodo na premoženju in ne morejo prejeti odškodnine od komisije CIVI.

Da bi bili upravičeni do pomoči službe SARVI:

morate biti fizična oseba z odločbo kazenskega sodišča, s katero vam je dodeljena odškodnina in morebiti povračilo dela ali vseh stroškov postopka;

ne morete pridobiti odškodnine od komisije CIVI;

obsojena oseba ni plačala dolgovanih zneskov v dveh mesecih od pravnomočne obsodbe.

Prejmete lahko:

če vaša terjatev znaša 1 000 EUR ali manj: celotni znesek;

če vaša terjatev znaša več kot 1 000 EUR:

Ø 30 % zneska, pri čemer je najnižji znesek 1 000 EUR, najvišji pa 3 000 EUR;

Ø pomoč pri izterjavi, kar pomeni, da služba SARVI namesto vas poskrbi za izterjavo preostalega dolgovanega zneska. Vsake tri mesece boste obveščeni o rezultatu postopkov, izvedenih za vaš račun. Pri tem postopku je torej izključeno, da bi se sami obrnili na sodnega izvršitelja. Služba SARVI uporablja pravna sredstva, ki so ji z zakonom dana na voljo. Vendar je njeno ukrepanje omejeno glede na zmožnosti povračila obsojene osebe, za katero uporabi denarno kazen.

Del, ki ga izplača služba SARVI, se nakaže v dveh mesecih od prejema popolne dokumentacije.

Kakšni so roki za vložitev vašega zahtevka?

Zahtevek morate vložiti najpozneje eno leto po izdaji pravnomočne sodbe.

Če je komisija CIVI zavrnila vašo zahtevo za uveljavljanje odškodnine, morate v stik službo SARVI stopiti v enem letu od uradnega obvestila o tej zavrnitvi. Zahtevki za izterjavo se vložijo na [obrazcu](#). Odvetnik ni obvezen.

Seznam dokazil, ki jih je treba priložiti zahtevku, je naveden na obrazcu, ki ga je treba poslati na naslov:

Fonds de garantie – Sarvi

TSA 10316

94689 VINCENNES CEDEX

Dodatne podrobne informacije so na voljo na naslovu: <https://www.fondsdegarantie.fr/sarvi/>.

Služba SARVI lahko zavrne vaš zahtevek za izterjavo zoper obsojeno osebo ali zavrne odločanje o njem, če ne izpolnjujete zahtevanih pogojev.

Zadnja posodobitev: 01/10/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Hrvaška

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Premoženjskopравни zahtevki, ki nastanejo zaradi storitve kaznivega dejanja, se na predlog oškodovanca obravnavajo v kazenskem postopku, če to znatno ne podaljša postopka. (Člen 153(1) Zakona o kazenskem postopku)

Predlog za uveljavljanje premoženjskoprnega zahtevka v kazenskem postopku lahko poda oškodovanec. (Člen 154(1) Zakona o kazenskem postopku)

Predlog za uveljavljanje premoženjskoprnega zahtevka v kazenskem postopku se vložijo pri organu, pri katerem je bila podana kazenska ovadba, ali pri sodišču, pred katerim poteka postopek. (Člen 155(1) Zakona o kazenskem postopku)

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Premoženjskopравни zahtevek je mogoče vložiti najpozneje do zaključka dokaznega postopka pred prvostopenjskim sodiščem. (Člen 155(2) Zakona o kazenskem postopku)

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Premoženjskopравни zahtevek se lahko nanaša na zahtevek, ki ga je mogoče uveljavljati v civilni pravdi. (Člen 153(2) Zakona o kazenskem postopku)

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahtevke?

Za uveljavljanje premoženjskoprnega zahtevka ni obvezne oblike.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Oseba, ki je pooblaščenca za vložitev predloga, mora jasno navesti zahtevek in predložiti dokaze. (Člen 155(3) Zakona o kazenskem postopku). Vrsta in število dokazov nista določena.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Za uveljavljanje premoženjskoprnega zahtevka v kazenskem postopku se ne plačajo nobene sodne takse ali drugi stroški.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Žrtev kaznivega dejanja, za katerega je predpisana kazen več kot pet let zapora, lahko, če je utrpela hujše posledice kaznivega dejanja, pri vložitvi premoženjskoprnega zahtevka pridobi strokovno pomoč zagovornika na stroške proračuna. (Člen 43(2) Zakona o kazenskem postopku). Ta pravica ni omejena s stalnim prebivališčem oškodovanca.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavrnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Sodišče lahko v obsodilni sodbi oškodovancu prizna celoten premoženjskopравни zahtevek, lahko pa mu ga prizna le delno, za preostanek pa ga napoti na civilno pravdo. Če iz podatkov v kazenskem postopku ni razvidna utemeljena podlaga za celotno ali delno prisojo zahtevka, sodišče oškodovanca napoti, naj premoženjskopравни zahtevek uveljavlja v civilni pravdi.

Če sodišče izda oprostilno sodbo, če se obtožnica zavrne ali če se s sklepom kazenski postopek ustavi, sodišče oškodovanca napoti, naj premoženjskopравни zahtevek uveljavlja v civilni pravdi. Če se sodišče razglasi za nepristojno, oškodovanca napoti, naj premoženjskopравни zahtevek uveljavlja v kazenskem postopku, ki bo potekal pred pristojnim sodiščem. (Člen 158(2) in (3) Zakona o kazenskem postopku)

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Oškodovanec lahko izpodbija sodbo zaradi odločitve sodišča o stroških kazenskega postopka, ki jih nosi, in premoženjskoprnem zahtevku. Če je državni tožilec prevzel pregon od oškodovanca kot tožilca, lahko oškodovanec vložijo pravno sredstvo iz vseh razlogov, iz katerih je mogoče izpodbijati sodbo. (Člen 464(4) Zakona o kazenskem postopku)

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Na predlog pooblaščenca osebe se lahko v kazenskem postopku po določbah izvršilnega postopka odredijo začasni ukrepi zavarovanja premoženjskoprnega zahtevka, nastalega zaradi storitve kaznivega dejanja.

Odločitev iz odstavka 1 tega člena sprejme preiskovalni sodnik med preiskavo. Po vloženi obtožnici odločitev sprejme obtožni senat, med obravnavo pa sodišče, ki odloča v zadevi. Pritožba na odločitev o začasnem ukrepu ne zadrži njegove izvršitve. (Člen 160 Zakona o kazenskem postopku)

Zadnja posodobitev: 02/10/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Italija

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Storilec mora žrtvi povrniti škodo. Člen 185 kazenskega zakonika določa, da je treba škodo povrniti za vsa kazniva dejanja, v skladu s pravili civilnega prava. Če je zaradi kaznivega dejanja nastala materialna ali nematerialna škoda, mora odškodnino plačati storilec in katera koli druga oseba, ki je na podlagi civilnega prava odgovorna za storilčeva dejanja. V skladu s civilnim pravom je škoda, povzročena s kaznivim dejanjem, eden od primerov, v katerih je morda treba plačati odškodnino za nematerialno škodo (člen 20159 civilnega zakonika).

Žrtev lahko izbira med dvema načinoma povrnitve utrpele škode.

Lahko se pridruži kazenskemu postopku kot civilna stranka, kar pomeni, da civilno tožbo vložijo v kazenskem postopku (*costituzione di parte civile*): ob koncu kazenskega postopka kazensko sodišče presodi o škodi in dodeli odškodnino, ali pa le ugotovi, da obstaja pravica do odškodnine, in stranko napoti na civilno sodišče, ki določi znesek odškodnine. Člen 74 zakonika o kazenskem postopku določa, da lahko katera koli oseba, ki je utrpela škodo zaradi

kaznivega dejanja, ali njen dedič, v kazenskem postopku v skladu s členom 185 kazenskega zakonika vloži civilno odškodninsko tožbo zoper obdolženca in katero koli osebo, odgovorno po civilnem pravu.

Po drugi strani lahko žrtev neposredno začne civilni postopek z vložitvijo zahteve za odškodnino pri rednem civilnem sodišču.

Razmerje med civilno tožbo in vlogo v kazenskem postopku ureja člen 75 zakonika o kazenskem postopku. Civilno tožbo, vloženo pri civilnem sodišču, je mogoče kadar koli prenesti v kazenski postopek, dokler civilno sodišče ne izda meritorne sodbe, tudi če se je zoper tako sodbo še mogoče pritožiti. V takem primeru se civilna tožba ustavi, kazensko sodišče pa odloči tudi o stroških civilnega postopka. Civilna tožba se nadaljuje pred civilnim sodiščem, če ni prenesena v kazenski postopek ali je bila vložena, ko civilne tožbe ni bilo več mogoče pridružiti kazenskemu postopku. Če se pri civilnem sodišču vloži civilna tožba zoper stranko, ki je obdolženec v kazenskem postopku, po tistem, ko je bila civilna tožba pridružena kazenskemu postopku, ali po izdaji kazenske sodbe na prvi stopnji, se civilni postopek ustavi do izdaje pravnomočne kazenske sodbe, razen v primerih, ki jih določa zakon.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Civilno tožbo je mogoče pridružiti kazenskemu postopku do predhodne obravnave ali celo pozneje, do zaključka predhodnih faz, ki jih je treba na podlagi člena 484 zakonika o kazenskem postopku izvesti pred začetkom glavnega sojenja. Po tem civilne tožbe ni mogoče več pridružiti kazenskemu postopku. Če se civilna stranka pridruži kazenskemu postopku po poteku roka za poziv pričam, izvedencem in svetovalcem, ki je določen v členu 468(1) zakonika o kazenskem postopku, ta ne more uveljavljati pravice do predložitve seznama prič, izvedencev ali strokovnih svetovalcev. Ko se civilna stranka pridruži kazenskemu postopku, postane stranka v sojenju na prvi stopnji in na vseh pritožbenih stopnjah, razen če je izločena ali če se prostovoljno umakne. Civilna tožba, pridružena kazenskemu postopku, ugasne v dveh primerih: (1) državni tožilec, obdolženec ali stranka, odgovorna na podlagi civilnega prava, lahko vloži vlogo, da se civilno stranko izloči (člen 80 zakonika o kazenskem postopku), ali pa sodišče na lastno pobudo kadar koli do začetka sojenja na prvi stopnji odredi izločitev civilne stranke (člen 81 zakonika o kazenskem postopku); (2) civilna stranka ali njen posebni zastopnik (*procuratore speciale*) lahko z ustno ali pisno izjavo kadar koli med postopkom izrecno umakne civilno tožbo; šteje se, da je bila civilna tožba molče umaknjena, če ni vložena nobena vloga ali je pri civilnem sodišču vložena tožba (člen 82 zakonika o kazenskem postopku).

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Na podlagi civilne tožbe, pridružene kazenskemu postopku, se lahko uveljavlja odškodnina za vsako škodo, materialno ali nematerialno, stroške zdravljenja, pravne pomoči, strokovno svetovanje in druge nastale dokumentirane stroške, če so nastali zaradi storjenega kaznivega dejanja.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahteve?

V italijanskem kazenskem postopku ne obstajajo uradni obrazci, izpolnjevati pa je treba naslednje zahteve.

Civilna stranka mora imeti pravno sposobnost (*capacità processuale*). Izjava, da se stranka želi pridružiti kazenskemu postopku kot civilna stranka, mora biti vložena pri vložišču zadevnega sodišča ali predložena na naroku; dopustna je, če vsebuje: (a) podatke o fizični osebi ali naziv združenja ali organa, ki zahteva pridružitve postopku kot civilna stranka, ter podatke o njihovem pravnem zastopniku; (b) podatke o obdolžencu, zoper katerega se vloga civilna tožba, ali druge osebne informacije za njegovo identifikacijo; (c) polno ime odvetnika, ki zastopa civilno stranko, in podatke o njegovem pooblastilu; (d) izjavo o razlogih za vložitev zahteve; (e) podpis odvetnika. Če izjava ni vložena na naroku, jo mora civilna stranka sporočiti drugim strankam in začne za vsako stranko veljati, ko je sporočilo o tem vročeno. Če na izjavi, da se civilna stranka želi pridružiti postopku, ni pooblastila odvetniku, ampak se priloži na drug način iz člena 100(1) in (2) zakonika o kazenskem postopku, ga je treba vložiti v vložišču ali predložiti na naroku skupaj z izjavo.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

V kazenskem postopku je civilna tožba stranska glede na postopek ugotavljanja nedolžnosti ali krivde obdolženca. Državno tožilstvo mora dokazati, da je obdolženec kriv. Civilna stranka pa lahko sodeluje pri postopku dokazovanja, zlasti v zvezi z dokazi o tem, kakšno poškodbo je utrpela, resnost poškodbe itd. V civilnem postopku ima na splošno dokazno breme žrtev, če gre za predložitev dokazov (npr. zdravniških potrdil) o resnosti poškodbe; lahko pa je tudi oproščena dokaznega bremena, če obstaja pravna domneva v žrtvino korist.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Pravna pomoč iz državnih sredstev je na voljo osebam, katerih letni prihodek ne presega določenega praga: dodeli se, če postopek poteka v Italiji, do nje pa so upravičeni državljani Italije in drugih držav. To vprašanje ureja predsedniška uredba št. 115/2002.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavrnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

V kazenskem postopku se civilni zahtevek ne prizna, če je obdolženec oproščen. Če je v predhodni preiskavi vložena zahteva za uporabo dogovorjene kazni (*richiesta di applicazione di pena*), se na naroku, ki sledi, vloga za pridružitve civilne stranke kazenskemu postopku ne sprejme. Prav tako take vloge o pridružitvi postopku ni mogoče vložiti na naroku, ki sledi zahtevi za uporabo dogovorjene kazni v postopku o ugovoru zoper sankcijo, izrečeno brez zaslišanja obdolženca (*opposizione a decreto penale*), ali o ugovoru zoper odredbo o takojšnjem izreku sodbe (*opposizione a decreto di giudizio immediato*). Zakon prav tako izrecno prepoveduje pridružitve civilne stranke kazenskemu postopku v drugih primerih, na primer pri sojenju mladoletniku.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Ob koncu sojenja, po izreku sodbe na prvi stopnji ali na pritožbeni stopnji, civilna stranka morda meni, da se v pravnomočni odločbi ni ustrezno upoštevala škoda, ki jo je utrpela, zato lahko sodbo izpodbija (spet prek svojega odvetnika), vendar le glede delov ali določb, ki se nanašajo na civilni odškodninski zahtevek. Z nadaljnjo sodbo se lahko sodba, izrečena na prvi stopnji, spremeni glede civilnih vidikov (in s tem glede odškodnine). S tako sodbo je mogoče odpraviti škodljive učinke sodbe glede odškodnine za škodo, ne vpliva pa na ugotovitve glede kazenske odgovornosti obdolženca: obdolženec, ki je bil za namene kazenskega prava spoznan za nedolžnega, velja za nedolžnega še naprej, tudi če je bila sodba spremenjena v korist civilne stranke. Tako odločitev kazenskega sodišča glede kazenske odgovornosti obdolženca ostane nedotaknjena, če oprostilno sodbo izpodbija le civilna stranka. S tem lahko nastane objektivni in oprijemljiv konflikt med ugotovitvami sodbe na prvi stopnji, s katero je obdolženec oproščen za namene kazenskega prava, ter ugotovitvami sodbe na pritožbeni stopnji, izdane na podlagi pritožbe civilne stranke, ki na podlagi istih dokazov odloči o odškodnini za škodo. To je izredno občutljivo in strokovno zahtevno vprašanje.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Na zahtevo civilne stranke in če obstajajo ustrezni razlogi, sodišče izda odredbo, s katero sta povrnitev škode in odškodnina za škodo začasno izvršljivi.

Odredba o začasnem prvem izplačilu (*provvisionale*) je vedno takoj izvršljiva. Ko sodba postane izvršljiva, jo lahko stranka izvrši v skladu z običajnimi pravili civilnega postopka.

Zadnja posodobitev: 12/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Ciper

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Kazensko sodišče je sicer pristojno za dodelitev omejenega zneska odškodnine žrtvi kaznivega dejanja v kazenskem postopku, če je obtoženec spoznan za krivega. Vendar se ta pristojnost zelo redko uporablja, v zadnjih desetletjih pa se sploh ni uporabljala.

Lahko pa v takih primerih žrtev odškodnino zahteva z vložitvijo tožbe zoper storilca v civilnem postopku.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Zahtevek je treba predložiti po zaključku kazenskega postopka v obliki civilne tožbe. Opozoriti je treba, da je ta postopek neodvisen od kazenskega postopka in poteka ločeno od njega.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Odškodnino lahko zahtevate za vsako izgubo in škodo, in sicer tako, da opredelite posamezne vrste škode, kot so telesne poškodbe, bolečine in trpljenje, izgubljeni dobiček in zakonite obresti.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahtevke?

Da, začetni procesni akt. Ta obrazec je treba vložiti pri sodnem tajništvu – vložišču sodišča. Vključuje lahko celoten zahtevek tožeče stranke ali zgolj kratek opis zahtevka, ki se nato dopolni z obsežnejšim poročilom o zahtevku.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Za dokaze v podporo zahtevku štejejo dokazi, ki izkazujejo nastalo škodo.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Da, za storitve v zvezi z zahtevkom se plačajo pristojbine in stroški, odvisni od višine uveljavljane odškodnine.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Pravno pomoč lahko dobite v kateri koli fazi postopka, če ste do nje upravičeni, torej če izpolnujete z zakonom določene pogoje. V civilnih zadevah je pravna pomoč vezana na kršitve človekovih pravic na podlagi z zakonom določenih konvencij. Pravna pomoč zajema brezplačno posvetovanje, pomoč in zastopanje ter se enako uporablja tudi za osebe, ki prebivajo v drugi državi.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavrnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Se ne uporablja – glej zgoraj.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Se ne uporablja – glej zgoraj.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Izvršitev sodne odločbe o odškodnini se zagotavlja z vročitvijo sodne odločbe toženi stranki (storilcu), ki jo mora spoštovati. V primeru nespoštovanja lahko tožeča stranka (žrtev) začne izvršilni postopek za izpolnitev obveznosti.

Zadnja posodobitev: 23/07/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Latvija

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Upravičeni ste, da od osebe, ki vodi postopek (policija, tožilstvo, sodišče), prejmete informacije o določbah o uveljavljanju in prejetju odškodnine, vključno z državno odškodnino, ter da v kazenskem postopku vložite zahtevek za odškodnino.

Odškodnino lahko uveljavljate kadar koli v kazenskem postopku do začetka preiskave zadeve na prvostopenjskem sodišču. Svoj zahtevek lahko vložite pisno ali ustno. O ustnem zahtevku sestavi zapisnik oseba, ki vodi postopek (policija, tožilstvo, sodišče).

V kateri fazi kazenskega postopka moram vložiti zahtevo?

Odškodnino lahko uveljavljate kadar koli v kazenskem postopku do začetka preiskave zadeve na prvostopenjskem sodišču. Če oseba, ki bi morala kazensko odgovarjati, ni bila identificirana, to ne omejuje vaše pravice do vložitve zahteve za odškodnino.

Žrtev lahko umakne vloženo zahtevo za odškodnino kadar koli v kazenskem postopku, dokler se sodišče ne umakne k posvetovanju o sodbi.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Upravičeni ste, da prejmete informacije o določbah o uveljavljanju odškodnine od osebe, ki vodi postopek (policija, tožilstvo, sodišče).

Svoj zahtevek lahko vložite pisno ali ustno. O ustnem zahtevku sestavi zapisnik oseba, ki vodi postopek (policija, tožilstvo, sodišče).

V svojem zahtevku morate predložiti dokaze v podporo znesku odškodnine za kakršno koli materialno izgubo, za nematerialno škodo in fizično trpljenje pa morate navesti samo znesek zahtevane odškodnine. V zahtevi lahko navedete številko računa plačilne institucije, na katerega naj se nakaže odškodnina.

Ali obstaja poseben obrazec za take zahteve?

Svoj zahtevek lahko vložite pisno ali ustno. O ustnem zahtevku sestavi zapisnik oseba, ki vodi postopek (policija, tožilstvo, sodišče).

S katerimi dokazi moram podpreti svojo zahtevo?

V svoji zahtevi morate predložiti dokaze v podporo znesku odškodnine za kakršno koli materialno izgubo, za nematerialno škodo in fizično trpljenje pa morate navesti samo znesek zahtevane odškodnine.

Sodišče bo znesek odškodnine določilo s presojo vaše zahteve ter ob upoštevanju zneska materialne izgube, resnosti in narave kaznivega dejanja, povzročene fizičnega trpljenja, trajnega pohabljenja in invalidnosti, stopnje ter javne narave nematerialne in duševne škode.

Neposredna odškodnina bo ocenjena glede na ravni cen, predvidenih za kazenski pregon.

Ali moram v zvezi z zahtevo plačati sodne takse ali druge stroške?

Ob vložitvi zahtevka v kazenskem postopku vam ni treba plačati takse ali drugih stroškov.

Če menite, da vam škoda ni bila v celoti nadomeščena, ste upravičeni do uveljavljanja odškodnine po določbah [zakona o civilnem postopku \(Civilprocesa likums\)](#). Pri določitvi zneska odškodnine se upošteva odškodnina, prejeta v okviru kazenskega postopka.

Pri uveljavljanju odškodnine v civilnem postopku je žrtev oproščena plačila državne takse.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Če je varstvo pravic in interesov mladoletne osebe ovirano ali drugače ni zagotovljeno ali če zastopnik vložil utemeljeno zahtevo, oseba, ki vodi postopek (policija, tožilstvo, sodišče), odloči o imenovanju odvetnika, ki zastopa mladoletno žrtev. V izjemnih primerih, kadar ni mogoče drugače zagotoviti varstva pravic in interesov osebe v kazenskem postopku, oseba, ki vodi postopek (policija, tožilstvo, sodišče), odloči o imenovanju odvetnika, ki zastopa revno ali prikrajšano odraslo osebo. Oseba, ki vodi postopek (policija, tožilstvo, sodišče), imenuje odvetnika tudi v primerih, ko žrtve ne more zastopati noben sorodnik. V takih primerih odvetniške stroške za zagotovitev državne pravne pomoči v kazenskem postopku krije Uprava za pravno pomoč (*Juridiskās palīdzības administrācija*).

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavrnilo odločanje o mojem zahtevku proti storilcu kaznivega dejanja?

Če sodišče izda oprostilno sodbo, se zahteva za odškodnino, ki izhaja iz kaznivega dejanja, ne obravnava. Če sodišče vaše zahteve ne obravnava, lahko vložite zahtevo za odškodnino, kot je določeno v [zakonu o civilnem postopku](#).

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Če sodišče vaše zahteve ne obravnava, lahko vložite zahtevo za odškodnino, kot je določeno v [zakonu o civilnem postopku](#).

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Odločbe o plačilu odškodnine žrtvi izvršijo sodno registrirani izvršitelji, ki začnejo izvršbo na podlagi pisne vloge izterjevalca, ki temelji na nalogu za izvršbo. Za izvršitev sodne odločbe v delu, ki se nanaša na plačilo odškodnine žrtvi, sodišče žrtvi na njeno zahtevo izda sklep o izvršbi.

Izterjevalci zahtevkov, ki izvirajo iz telesne poškodbe, ki povzroči invalidnost, ali druge škode za zdravje ali smrti osebe, so oproščeni taks za izvršbo, ki se plačajo sodno registriranim izvršiteljem.

Sodno registrirani izvršitelj na lastno pobudo izvede potrebne ukrepe in uporabi sredstva in metode, ki so na voljo za hitro in učinkovito izvršitev sodnih odločb. Sodno registrirani izvršitelj pojasni pravice in obveznosti za uveljavljanje postopkovnih pravic strank v dobri veri.

Zadnja posodobitev: 20/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Litva

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Odškodnino za škodo, nastalo zaradi kaznivega dejanja lahko uveljavljate z vložitvijo premoženjskopravnega zahtevka v kazenskem postopku.

Premoženjskopravni zahtevek se lahko vložijo v predkazenskem postopku pri uradniku, ki vodi preiskovalni postopek, ali tožilcu, ko v zadevi že poteka obravnava, pa s predložitvijo sodišču. Če premoženjskopravni zahtevek ni bil vložen ali se med kazenskim postopkom ni obravnaval, lahko tak zahtevek vložite v civilnem postopku.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Premoženjskopravni zahtevek se lahko v kazenskem postopku vložijo vse dokler sodišče ne začne presoje dokaznega gradiva.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

V premoženjskopravnem zahtevku lahko zahtevate odškodnino za materialno ali nematerialno škodo, nastalo zaradi kaznivega dejanja osumljene ali obdolžene osebe. V premoženjskopravnem zahtevku morate navesti točen znesek, ki ga zahtevate, ter okoliščine, na katerih ta znesek temelji.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahtevke?

Za premoženjskopravne zahtevke ni posebnega obrazca. Veljajo samo splošne zahteve za procesne akte, ki se predložijo sodišču.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Predložiti morate pisne, stvarne ali druge dokaze v podporo uveljavljanemu znesku odškodnine.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Premoženjskopravni zahtevki pred sodiščem zaradi uveljavljanja odškodnine za materialno in nematerialno škodo, nastalo zaradi kaznivega dejanja, so oproščeni kolkovine.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Da, državljani Republike Litve ali drugih držav članic Evropske unije in druge osebe, ki zakonito in prebivajo v Republiki Litvi ali v drugi državi članici Evropske unije, so upravičeni do sekundarne pravne pomoči v zadevah, ki se nanašajo na odškodnino za škodo, ki je nastala zaradi kaznivih dejanj. O tem, ali se vam zagotovi pravna pomoč, bo odločila Služba za pravno pomoč z državnim jamstvom (*Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba*).

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavmilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Premoženjskopravni zahtevek se zavrne, če ni dokazov, da je obtoženec sodeloval pri kaznivem dejanju.

Premoženjskopravni zahtevek se zavrne, če je obtoženec oproščen, ker ni bilo storjeno nobeno dejanje, ki bi imelo znake kaznivega dejanja ali prekrška, ali če se civilni tožnik ali njegov zastopnik ne udeleži sodne obravnave. V takih primerih ima civilni tožnik pravico vložiti zahtevek v civilnem postopku.

Kadar zaradi potrebe po dodatnem gradivu ni mogoče natančno določiti zneska, ki naj se dodeli, lahko sodišče v izreku obsodilne sodbe prizna pravico civilnega tožnika do izpolnitve njegovega zahtevka, za odločanje o znesku zahtevka pa napoti na civilnopravni postopek.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Da, zoper tako sodno odločbo se lahko pritožite pri pritožbenem sodišču v skladu s postopkom, določenim v zakoniku o kazenskem postopku (*Baudžiamojo proceso kodeksas*).

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Po pravnomočnosti sodne odločbe lahko pridobite sklep o izvršbi, ki ga lahko predložite sodnemu izvršitelju, ki bo izterjal znesek. Če so izpolnjeni vsi upoštevni pogoji, se lahko sekundarna pravna pomoč z državnim jamstvom zagotovi tudi v izvršilnem postopku.

Zadnja posodobitev: 15/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Luksemburg

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Obstaja več načinov za uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja.

Da bi kazensko sodišče odločalo o odškodnini, se mora žrtev obvezno vključiti v kazenski postopek in uveljavljati premoženjskopravni zahtevek ter od storilca kaznivega dejanja, če je spoznan za krivega, zahtevati pravično odškodnino. Žrtvi ni treba priti na obravnavo. Lahko jo zastopa odvetnik, svoje zahteve pa lahko oblikuje pisno pred obravnavo.

Poleg tega je bila s spremenjenim zakonom z dne 12. marca 1984 o odškodnini za določene žrtve, ki so zaradi kaznivega dejanja utrpeli telesne poškodbe, določenim žrtvam kaznivih dejanj podeljena pravica do odškodnine v breme državnega proračuna. To je pomemben ukrep v korist žrtev, kadar: povzročitelj nasilja ni bil identificiran; je povzročitelj nasilja sicer bil identificiran, vendar ga ni mogoče najti; je storilec kaznivega dejanja plačilno nesposoben. Žrtev mora za to ministru za pravosodje predložiti zahtevo za uveljavljanje odškodnine, minister pa mora odločiti v šestih mesecih.

Država mora odškodnino plačati le, če žrtev ne more dobiti učinkovite in zadostne odškodnine iz drugega naslova (*npr. od storilca, iz naslova socialne varnosti ali osebne zavarovanja*).

Če država žrtvi plača odškodnino, lahko ta še vedno uveljavlja premoženjskopravni zahtevek in od storilca zahteva dodatne zneske, če se ji odškodnina ne zdi zadostna. V takem primeru mora žrtev sodišče obvestiti, da je državi predložila zahtevo za uveljavljanje odškodnine oziroma da je od države dobila tako odškodnino.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Žrtev ima pravico uveljavljati premoženjskopravni zahtevek tako, da preiskovalnega sodnika pisno obvesti o tem, da uveljavlja premoženjskopravni zahtevek za povračilo škode, ki naj bi jo utrpela. Ta zahtevek se lahko vložijo kadar koli med postopkom. Žrtev lahko premoženjskopravni zahtevek uveljavlja tudi samo med kazensko obravnavo.

Vendar je treba opozoriti na dejstvo, da žrtve ne bo več mogoče zaslišati kot prič, če se odloči, da bo premoženjskopravni zahtevek uveljavljala pred obravnavo.

Če žrtev ne uveljavlja premoženjskoprnega zahtevka in ne oblikuje zahtevkov, ji kazensko sodišče ne bo moglo po uradni dolžnosti dodeliti odškodnine. Vendar pa žrtev, ki ne uveljavlja premoženjskoprnega zahtevka med kazensko obravnavo, ne izgubi svoje pravice do odškodnine. Zoper storilca kaznivega dejanja lahko namreč še vedno vložijo tožbo pri civilnem sodišču, vendar mora ukrepati v okviru veljavnega zastaralnega roka v civilnih zadevah in dokazati, da sporna dejstva pomenijo civilnopravno kršitev.

Zahteva za uveljavljanje odškodnine se lahko ministru za pravosodje predloži, preden je sprejeta pravnomočna odločba v kazenskem postopku. Poleg tega jo je treba vložiti v dveh letih od datuma dejanj. Če je zoper storilca uveden sodni pregon in žrtev uveljavlja premoženjskopravni zahtevek, se rok za vložitev takega zahtevka podaljša, izteče pa se šele dve leti po pravnomočni odločbi sodišča, ki odloča v kazenski zadevi. Če žrtev svojih pravic ne uveljavlja pred kazenskim sodiščem in če je izdana odločba postala pravnomočna, lahko žrtev ukrepa pred civilnimi sodišči in pridobi odločbo o civilnopravnem zahtevku. V takem primeru se rok podaljša za dve leti po pravnomočnosti sodne odločbe o civilnopravnem zahtevku. Če pa je žrtev mladoletna oseba, začne prekluzivni rok teči šele z dnem, ko postane polnoletna, če so za dejanja zagrožene kazenske sankcije ali če so določena in sankcionirana s členi 372, 373, 375 (*poseg v spolno nedotakljivost in posilstvo*), 382-1 in 382-2 (*trgovina z ljudmi*), 400, 401a, 402, 403 ali 405 (*naklepni uboj, ki ni kvalificiran kot umor, in naklepne telesne poškodbe*) luksemburškega kazenskega zakonika.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Žrtev mora v okviru kazenskega postopka vložiti svojo zahtevo, ki vsebuje natančne zahtevke, bodisi pisno bodisi ustno na obravnavi, nič pa ji ne preprečuje, da tega ne bi pisno storila že pred obravnavo. Vsekakor mora žrtev za utrpelo premoženjsko škodo predložiti dokazila (zdravniška potrdila, račune itd.). V praksi sodišče na obravnavi najprej zasliši prič in domnevnega storilca, nato pa preide na morebitne premoženjskopravne zahtevke. Tedaj žrtev ali njen odvetnik v imenu in za račun svojega pooblastitelja izjavi, da uveljavlja premoženjskopravni zahtevek, ter sodišču, predstavniku tožilstva in strankam v postopku predloži dokument, ki vsebuje natančne zahtevke. Žrtvi sicer ni treba priti na obravnavo, ampak jo lahko na njej zastopa odvetnik.

Zahteva se lahko vložijo na posebnem listu papirja, na katerem se navede različna utrpela škoda (premoženjska/ekonomska škoda in/ali nepremoženjska škoda) z natančnimi zneski. Če škode ni mogoče opredeliti s številkami ali če znesek še ni znan, se navede, da je znesek „pm“ (pro memoria).

V večini primerov je sodišče, ki je pristojno za sojenje storilcu kaznivega dejanja, tisto, ki v primeru spoznanja obdolženca ali obtoženca za krivega določijo znesek odškodnine, ki se žrtvi dodeli za povračilo njene škode.

Z odškodnino se krijejo naslednje izgube in stroški žrtve kaznivega dejanja:

materialna (neduševna) škoda:

stroški zdravljenja poškodbe (ambulantno in bolnišnično zdravljenje, okrevanje);

dodatne potrebe ali stroški, ki izhajajo iz poškodbe (tj. pomoč in nega, začasno in trajno zdravljenje, daljša fizioterapija, prilagoditev stanovanja, posebni pripomočki itd.);

trajne poškodbe (npr. invalidnost in druge trajne omejitve);

izguba zaslužka v času zdravljenja in po njem (tudi izgubljeni dohodek in izguba sposobnosti ustvarjanja zaslužka ali zmanjšano preživljanje itd.);

izguba poklicnih priložnosti;

stroški sodnih postopkov v zvezi z dogodkom, ki je povzročil škodo, kot so stroški pravnih storitev, sodni stroški;

odškodnina za ukradeno ali poškodovano osebno lastnino;

duševna (moralna) škoda:

bolečine in trpljenje žrtve;

poslabšanje kakovosti življenja (če življenje ni več enako, kot je bilo pred kaznivim dejanjem);

skaženost (brazgotine, izguba uda ali drugo);

škoda zaradi posega v spolno nedotakljivost.

Sodišče lahko odredi izvedensko mnenje za oceno natančnega zneska utrpelne škode. To je običajen postopek, zlasti v primeru hudih telesnih poškodb.

V takem primeru lahko sodišče dodeli predplačilo.

Po podanem izvedenskem mnenju se sprejme sodba o civilnopravnem zahtevku, v kateri je določena odškodnina, ki jo je treba plačati.

Najvišji znesek odškodnine, ki jo lahko dodeli minister za pravosodje, ne sme presežati zgornje meje, ki se vsako leto določi z uredbo Velikega vojvodstva.

Za leto 2017 je bila ta zgornja meja določena na 63 000 EUR. Minister lahko poleg tega dodeli predplačilo.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahtevke?

V Velikem vojvodstvu Luksemburg ne obstaja poseben obrazec zahteve za uveljavljanje odškodnine.

Zahteve se vložijo na posebnem listu papirja.

Zahteva za uveljavljanje odškodnine, naslovljena na ministra za pravosodje, mora biti sestavljena v francoščini, nemščini ali luksemburščini, vključevati pa mora datum, kraj in natančno naravo dejanj.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

V okviru zahteve pri sodiščih, ki odločajo v zadevi, je treba vložiti premoženjskopravni zahtevek in predložiti vsa dokazila, iz katerih je razvidna škoda (konkretni primeri so navedeni spodaj).

V okviru zahteve za uveljavljanje odškodnine, naslovljene na ministra za pravosodje, je treba temu pismu priložiti dokazila v zvezi z dejanji in škodo, ki jo je žrtev utrpela.

Neizčrpn seznam:

kopija prijave ali dokazilo o uveljavljanju premoženjskoprnega zahtevka;

kopija sodne odločbe ali sodbe o tožbi v kazenski zadevi in civilnopravnem zahtevku (če se uveljavlja premoženjskopravni zahtevek);

odločba o civilnopravnem zahtevku (na primer po izvedenskem mnenju);

dokazila o škodi: zdravniška potrdila, v katerih so podrobno navedeni narava utrpelih poškodb, trajanje nezmožnosti za delo ter morebiti narava posledic in trajna nezmožnost za delo;

dokazila o stroških zdravljenja poškodbe (ambulantno in bolnišnično zdravljenje itd.);

dokazilo o plačevanju prispevkov za socialno varnost;
dokazila o znesku kakršne koli odškodnine, prejete iz naslova socialne varnosti;
kopija zavarovalne pogodbe;
dokazila o znesku kakršne koli odškodnine, prejete od zavarovalnice;
dokazila o izgubi zaslužka v času zdravljenja in po njem.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

V okviru kazenskega postopka mora vsaka stranka ne glede na izid postopka plačati stroške svojega odvetnika. Vendar lahko stranka, ki je v stiski, zaprosi za pravno pomoč. V takem primeru stroške plača država.

Žrtev lahko zahteva tudi povrnitev stroškov postopka. Stroške izvedenskega mnenja a priori nosi obdolženec/obtoženec.

V okviru zahteve za uveljavljanje odškodnine, naslovljene na ministra za pravosodje, ni sodnih stroškov, povezanih s tako zahtevo.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Žrtev lahko prejme pravno pomoč pred in/ali med postopkom pod pogoji, določenimi z luksemburško zakonodajo, za kar mora izpolniti nacionalni obrazec, ki ga je mogoče prenesti s spletišča odvetniške zbornice v Luxembourg: <https://www.barreau.lu/le-barreau/assistance-judiciaire/formulaire-d-assistance-judiciaire>. Obrazcu je treba priložiti dokazila, iz katerih je razvidno, da žrtev nima zadostnih finančnih sredstev za plačilo stroškov svoje obrambe. Zahteva se pošlje predsedniku odvetniške zbornice v sodnem okrožju stalnega prebivališča prosilca, predsednik pa odloči, ali se pravna pomoč odobri ali ne.

Vsako se lahko obrne na službe za informacije in pravno svetovanje. Za kakršne koli pravne informacije je brezplačno na voljo „služba za sprejem in pravne informacije“ (*Service d'accueil et d'information juridique*): <https://justice.public.lu/fr/aides-informations/accueil-info-juridique.html>.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavrnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Če je žrtev vložila zahtevo za uveljavljanje odškodnine in je storilec v kazenskem postopku oproščen, ker dejanja ne pomenijo kaznivega dejanja, bo sodišče vseeno odločilo, ali je krivdno ravnanje obdolženca vzrok za škodo, ki jo je utrpela žrtev. Če to drži, bo obdolžencu naložilo plačilo odškodnine. Če pa žrtev ne dokaže vzročne zveze med ravnanjem obdolženca in utrpelo škodo, bo sodišče zahtevo žrtve zavrnilo.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Žrtev lahko vložijo pritožbo zoper odločbo kazenskega sodišča.

Poleg tega lahko žrtev vložijo zahtevo za uveljavljanje odškodnine pri ministru za pravosodje in ima pravico do odškodnine, če storilec kaznivega dejanja ni bil obsojen, pod pogojem, da je žrtev kaznivega dejanja in povzročitelj nasilja ni bil identificiran, ali če je bil identificiran, vendar ga ni mogoče najti, ali če je storilec kaznivega dejanja plačilno nesposoben.

Če postopek ni uveden in torej odškodnine ne določi sodišče, lahko ministrstvo za pravosodje dodeli pavšalno odškodnino in/ali na svoje stroške odredi izvedensko mnenje za določitev zneska odškodnine, ki bo dodeljena žrtvi.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Vloga kazenskega sodišča je, da oceni škodo, ki jo je utrpela žrtev, vendar pa ne posreduje pri izterjavi dodeljene odškodnine.

Žrtev je tista, ki mora po izdani pravnomočni odločbi ukrepati, da bi od storilca kaznivega dejanja pridobila plačilo te odškodnine.

Nadzor nad izterjavo odškodnine najpogosteje prevzame odvetnik, ki najprej poskuša plačilo doseči sporazumno, tako da se poveže z odvetnikom obsojenca, nato pa s prisilno izvršbo sodbe, tako da zadevo preda sodnemu izvršitelju.

Če sodišče izreče pogojno obsodbo s preizkusno dobo, ki vključuje obveznost nadomestila škode, generalni državni tožilec, ki je pristojen za izvrševanje kazni, preveri, ali obsojena oseba dejansko spoštuje svojo obveznost.

Zadnja posodobitev: 19/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Madžarska

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

V okviru kazenskega postopka lahko žrtev uveljavlja premoženjskopravni zahtevek za škodo ali izgubo zaradi kaznivega dejanja predvsem med sodnim postopkom po vložitvi obtožnice; tak zahtevek se lahko nanaša na povrnitev škode, vrnitev stvari ali plačilo denarnih zneskov. Žrtev lahko tak zahtevek na prvostopenjskem sodišču vložijo najpozneje v fazi postopka, v kateri je lahko prvič navzoča; sodišče žrtev uradno obvesti o takih fazah postopka. Če žrtev tega ne stori, se pozneje ne sprejme nobena utemeljitev, zakaj tega ni storila.

V zakonodaji so določeni in predpisani formalni elementi premoženjskoprnega zahtevka. V njem morajo biti navedeni obdolženec, proti kateremu žrtev vloga premoženjskopravni zahtevek, izrecna zahteva, naj sodišče izreče sodbo, zlasti o zahtevanem znesku ali količini, pravica, na kateri temelji premoženjskopravni zahtevek, dejstva v podporo uveljavljani pravici in zahtevi za izrek sodbe ter metoda in kraj izvršitve, če sodišče odloča o vsebini premoženjskoprnega zahtevka.

Poleg tega lahko žrtev izrazi, da namerava vložiti premoženjskopravni zahtevek, tudi pred vložitvijo obtožnice, torej pred kazenskim postopkom na sodišču.

Če je vložena obtožnica, državno tožilstvo posreduje izjavo žrtve sodišču.

Sodišče odloči o vsebini navedenega premoženjskoprnega zahtevka v kazenskem postopku ali, če to ni mogoče iz razlogov, ki jih opredeljuje zakonodaja, napoti na reševanje premoženjskoprnih zahtevkov na drug zakonit način, kar povzroči, da se zahtevek ne more uveljavljati v kazenskem postopku.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Premoženjskopravni zahtevek se lahko vložijo po vložitvi obtožnice, vendar se lahko namen o vložitvi zahtevka izrazi tudi pred vložitvijo obtožnice med preiskavo.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Zakonik o kazenskem postopku podrobno opredeljuje bistvene elemente premoženjskoprnega zahtevka in ne določa nobenih posebnih formalnih zahtev. Vsebinska premoženjskoprnega zahtevka se lahko nanaša na povrnitev škode, vrnitev stvari ali plačilo denarnih zneskov. V premoženjskoprnem zahtevku mora biti naveden obdolženec, zoper katerega se uveljavlja zahtevek, in vanj mora biti vključena izrecna zahteva, da sodišče izreče sodbo. V zahtevku je treba navesti zahtevani znesek ali količino. S takim zahtevkom se lahko zahteva tudi odškodnina v okviru civilnega prava za škodo, ki jo je oškodovanec utrpel neposredno zaradi kaznivega dejanja. Poleg zmanjšanja vrednosti premoženja lahko to vključuje izgubo prihodka in obresti na zahtevo za odškodnino. Poleg tega mora premoženjskopravni zahtevek vključevati pravico, ki jo uveljavlja oškodovanec, in utemeljitev zahtevka.

Če premoženjskopravni zahtevek ne vključuje treh navedenih najpomembnejših elementov, potrebnih za odločitev (navedba obdolženca, izrecna zahteva in pravica, ki se uveljavlja), sodišče ob ugotovitvi teh pomanjkljivosti napoti na reševanje zahtevka na drug zakonit način.

Enake posledice istočasno povzročijo tudi neobstoje drugih elementov premoženjskoprnega zahtevka (dejstva v podporo zahtevku in uveljavljani pravici, navedba metode in kraja plačila), pri čemer je razlika v tem, da sodišče izda napotitev šele v končni odločbi in ne ob ugotovitvi pomanjkljivosti.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahteve?

Zakonodaja ne določa obrazca za takšne zahteve.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Zakonodaja ne določa, s katerimi dokazi je treba podpreti zahtevek. Kadar sodišče obravnava in izvršuje premoženjskopravni zahtevek, se spis zadeve upošteva po uradni dolžnosti, ne glede na to, ali je dokaze predložil oškodovanec ali so bili pridobljeni iz drugega vira. Dokazna moč dokazov ni določena z zakonodajo; v kazenskem postopku se lahko prosto uporabi kateri koli dokaz, določen v zakonodaji.

V zakonodaji torej ni določeno, s katerimi dokazi je treba podpreti premoženjskopravni zahtevek, določena je le obvezna predložitev dejstev v podporo takemu zahtevku.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Če oškodovanec uveljavlja premoženjskopravni zahtevek med kazenskim postopkom, je treba na tej podlagi plačati samo takso za zahtevek in pritožbo. Vendar ima v takih primerih žrtev pravico, da se stroški plačajo iz državnih sredstev, s čimer je oproščena predplačila takse.

Taksa se praviloma izračuna na podlagi vrednosti predmeta premoženjskoprnega zahtevka ob začetku postopka. Taksa znaša 6 % osnove za izračun, vendar najmanj 15 000 HUF in največ 1 500 000 HUF.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Žrtev ima pravico, da jo sodišče, državno tožilstvo in preiskovalni organ obvestijo o njenih pravicah in obveznostih. Če je poleg tega potrebno svetovanje specializiranega odvetnika za pravno pomoč ali je treba za začetek postopka za povračilo škode zaradi kaznivega dejanja ali kršitve pravic ali interesov zaradi kaznivega dejanja sestaviti vlogo (predlog, zahtevek, poročilo, predlog za pregon itd.), država na zahtevo zagotovi odvetnika za pravno pomoč ali pravne storitve. Stroške takih storitev namesto žrtve nosi država, če mesečni neto razpoložljivi dohodek žrtve ne presega minimalne pokojnine in žrtev nima sredstev ali bi bila uporaba takih sredstev nesorazmerna glede na koristi, ki bi jih lahko pridobila s pravnimi storitvami. Pravice žrtve niso odvisne od državljanstva ali prebivališča.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavnilo odločanje o mojem zahtevku proti storilcu kaznivega dejanja?

Sodišče v primerih, določenih v zakonodaji, kot so navedeni v nadaljevanju, zavrne odločanje o uveljavljanju premoženjskoprnega zahtevka v kazenskem postopku ter napoti na reševanje premoženjskoprnega zahtevka na drug način. V takih primerih zahtevka žrtve ni mogoče uveljavljati v kazenskem postopku, temveč samo v civilnem postopku. Sodišče napoti na reševanje premoženjskoprnega zahtevka na drug zakonit način v primerih, ko odgovornost obdolženca v skladu s kazenskim pravom ali za manjše prekrške ni bila dokazana, ker je bil postopek ustavljen ali je bil obdolženec oproščen. Enako se zgodi, če je uveljavljanje premoženjskoprnega zahtevka izključeno z zakonodajo ali je bil zahtevek vložen prepozno. Če je bilo storjeno posebno kaznivo dejanje zoper premoženje proti nepremičnini in je žrtev kot začasni ukrep zahtevala tudi izpraznitev nepremičnine, o sočasno vloženem premoženjskoprnem zahtevku ni mogoče odločati v kazenskem postopku. Premoženjskoprnega zahtevka prav tako ni mogoče uveljavljati v kazenskem postopku, če za to obstajajo procesnopravne ovire. Taka ovira se lahko pojavi, če žrtev vložijo predlog za izločitev sodnika ali sodišča na podlagi razlogov, ki so določeni v zakonu o civilnem postopku, niso pa navedeni v zakonu o kazenskem postopku. Enako velja, če so v drugi tožbi na podlagi istih dejstev in razlogov začele učinkovati pravne posledice vložitve tožbe ali če je bila izdana pravnomočna sodba ali če žrtev ali obdolženec nima pravne sposobnosti biti stranka v civilnem postopku. Premoženjskoprnih zahtevkov, ki jih ni mogoče uveljavljati pred sodiščem, ni mogoče uveljavljati niti v kazenskem postopku. Če oseba, ki uveljavlja premoženjskopravni zahtevek, ni žrtev v skladu s kazenskim procesnim pravom, ne more uveljavljati svojega zahtevka v kazenskem postopku. V kazenskem postopku prav tako ni mogoče odločati o sporazumu, ki sta ga žrtev in obdolženec sklenila v civilnem postopku. Poleg tega ni mogoče odločati o vsebini premoženjskoprnega zahtevka, če bi to znatno podaljšalo kazenski postopek ali če je to izključeno zaradi katere koli druge okoliščine. O premoženjskoprnem zahtevku, ki ne izpolnjuje zahtev, ni mogoče odločati v kazenskem postopku, zato sodišče napoti na reševanje takih premoženjskoprnih zahtevkov na drug zakonit način.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Zoper napotitev na reševanje premoženjskoprnega zahtevka na drug zakonit način ni pritožbe.

Izpolnitev premoženjskoprnega zahtevka v kazenskem postopku se lahko omogoči s številnimi drugimi načini zagotavljanja odškodnine. Njihova skupna značilnost je, da v takih primerih ne pride do uveljavljanja zahtevka žrtve v skladu s civilnim pravom, temveč lahko tožilstvo v nekaterih primerih odredi, da obdolženec izpolni premoženjskopravni zahtevek, če ta v to privoli in bi taka izpolnitev lahko privedla do milejše kazni ali ustavitve kazenskega postopka. Vsi taki ukrepi spadajo v okvir diskrecijske pravice državnega tožilstva, vendar ima žrtev pravico predlagati sprejetje takih odločitev. Te vključujejo prekinitve postopka za izvedbo mediacije, pogojni odlog pregona s strani tožilca ter sporazum ali poravnavo med obdolžencem in državnim tožilstvom. To ne pomeni, da lahko zato žrtev uveljavlja svoj zahtevek z neposredno državno prisilo, vendar ima lahko obdolženec precej večjo spodbudo za prostovoljno izpolnitev zahtevka žrtve.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Za zagotovitev uveljavljanja premoženjskoprnega zahtevka lahko žrtev vložijo predlog za odreditev preventivnega zasega premoženja ali sredstev obdolženca, ki jih ta dolguje žrtvi, že preden se odloča o premoženjskoprnem zahtevku v kazenskem postopku. To je mogoče že pred vložitvijo obtožnice, če je žrtev izjavila, da namerava uveljavljati premoženjskopravni zahtevek, in ta izjava vsebuje formalne elemente premoženjskoprnega zahtevka. V takih primerih lahko preventivni zaseg odredi sodišče, v primerih, ko so zamude nesprijemljive, pa, začasno, državno tožilstvo ali preiskovalni organ.

Sodišče na zahtevo žrtve, ki predlaga izvršbo, izda nalog za izvršbo potem, ko je bilo premoženjskoprnemu zahtevku ugodeno s pravnomočno odločbo.

Če za izpolnitev zahtevka še ni mogoče izdati naloga za izvršbo, žrtev, ki je predlagala izvršbo pa meni, da obstaja tveganje, da zahtevek pozneje ne bo izvršen, lahko sodišče na predlog žrtve kot preventivni ukrep zavaruje zahtevana finančna sredstva ali zaseže konkretne predmete.

Zadnja posodobitev: 11/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Malta

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Odškodninski zahtevek se lahko vložijo pri civilnem sodišču (*Qorti Ċivili*).

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Zahtevek vložite skupaj z ostalimi vlogami.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Zahtevek za odškodnino za materialno škodo lahko vložite skupaj z dokazili.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahteve?

Posebna obrazca ni.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Dokazila o prihodkih, računi, ocene in druga ustrezna dokazila.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Da, vendar so ti minimalni.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Da, lahko dobite pravno pomoč.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavmilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

V primeru oprostitev.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Po možnosti s posredovanjem državnega tožilstva.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Odvetnik, ki nudi brezplačno pravno pomoč, pomaga to zagotoviti z izdajo predpisanih in zakonskih sklepov o izvršbi (na primer sklep o rubežu, odredba o zasegu itd.).

Zadnja posodobitev: 08/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Nizozemska

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Odškodnina se lahko uveljavlja v kazenskem postopku.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Informacije in nasvete o tem je mogoče dobiti pri nizozemski službi za pomoč žrtvam [Victim Support Netherlands](#) (*Slachtofferhulp Nederland*).

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Informacije in nasvete o tem je mogoče dobiti pri nizozemski službi za pomoč žrtvam [Victim Support Netherlands](#).

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahtevke?

Informacije in nasvete o tem je mogoče dobiti pri nizozemski službi za pomoč žrtvam [Victim Support Netherlands](#).

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Informacije in nasvete o tem je mogoče dobiti pri nizozemski službi za pomoč žrtvam [Victim Support Netherlands](#).

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Informacije in nasvete o tem je mogoče dobiti pri nizozemski službi za pomoč žrtvam [Victim Support Netherlands](#).

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Informacije in nasvete o tem je mogoče dobiti pri nizozemski službi za pomoč žrtvam [Victim Support Netherlands](#).

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavmilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Informacije in nasvete o tem je mogoče dobiti pri nizozemski službi za pomoč žrtvam [Victim Support Netherlands](#).

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Da.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Žrtve nasilnih kaznivih dejanj ali kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost in preživeli sorodniki lahko od leta 2011 v nekaterih primerih dobijo predplačilo odškodnine. Takšno predplačilo je od 1. januarja 2016 na voljo tudi žrtvam drugih kaznivih dejanj. Ali ste žrtev nasilnega kaznivega dejanja ali kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost? Če da, lahko kot predplačilo prejmete celoten znesek vaše odškodnine.

Ali ste žrtev druge vrste kaznivega dejanja? V tem primeru lahko kot predplačilo prejmete največ 5 000,00 evrov. Več informacij je na voljo na <https://www.cjib.nl/sl>.

Zadnja posodobitev: 18/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Avstrija

Poseben obrazec za predložitev izjave, da se želi oseba pridružiti kazenskemu postopku kot civilna stranka, ne obstaja. Glede oblike izjave ni nobenih zahtev. Obstoječi obrazec za predložitev izjave priče vsebuje vprašanje o tem, ali se želi oseba pridružiti kazenskemu postopku kot civilna stranka.

Zadostuje, če oseba navede „da“ in na kratko pojasni razloge za pridružitve.

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Žrtev kaznivega dejanja ima pravico uveljavljati odškodnino za preživeto trpljenje ali odškodnino zaradi kršitev pravic, zavarovanih s kazenskim pravom. Če želi vložiti zahtevek, lahko izjavi, da se želi pridružiti kazenskemu postopku kot civilna stranka. S tako izjavo (o pridružitvi kazenskemu postopku kot civilna stranka) se žrtev kazenskemu postopku pridruži kot civilna stranka. Če državni tožilec pozneje opusti pregon, lahko civilna stranka postopek nadaljuje na podlagi instituta „subsidiarnega pregona“ (*Subsidiaranklage*).

Izjava o pridružitvi postopku kot civilna stranka se lahko ustno ali pisno predloži kriminalistični policiji (*Kriminalpolizei*), državnemu tožilcu ali sodišču, odvisno od faze postopka. Posebnih zahtev glede oblike izjave ni (**člen 67(3) zakona o kazenskem postopku (Strafprozessordnung, StPO)**).

Druga možnost pa je, da žrtev vloži zahtevek v civilni zadevi.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Izjava o pridružitvi kazenskemu postopku kot civilna stranka se lahko predloži vse do zaključka izvajanja dokazov, ki poteka kot del glavne obravnave. Ker so v okviru kazenskega postopka s tem povezane nekatere pravice do sodelovanja, ki presegajo pravice žrtve (na primer pravica do predlaganja dokazov, poziv na glavno obravnavo), je lahko smiselno predložiti izjavo o pridružitvi kazenskemu postopku kot civilna stranka v zgodnji fazi postopka.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

V izjavi o pridružitvi kazenskemu postopku kot civilna stranka mora biti zahtevek utemeljen. Konkretno oceno zahtevka je treba predložiti do konca faze izvajanja dokazov na glavni obravnavi. Vendar pa je mogoče zahtevati le del odškodnine.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahtevke?

Poseben obrazec za predložitev izjave, da se želi oseba pridružiti kazenskemu postopku kot civilna stranka, ne obstaja. Glede oblike izjave ni nobenih zahtev. Obstoječi obrazec za predložitev izjave priče vsebuje vprašanje o tem, ali se želi oseba pridružiti kazenskemu postopku kot civilna stranka. Zadostuje, če oseba navede „da“ in na kratko pojasni razloge za pridružitve.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Dokaze je najbolje predstaviti ali predložiti ob prijavi kaznivega dejanja ali med zaslišanjem pri kriminalistični policiji, sicer pa jih je treba predložiti najpozneje do naroka. Dokazi vključujejo:

fotografije,
zdravniške diagnoze,
račune,
predračune itd.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Civilne stranke v kazenskem postopku običajno nimajo nobenih stroškov (razen stroškov svojega izbranega zastopnika). Stroški nastanejo le, če civilna stranka zavestno da lažno izjavo, na podlagi katere se začne kazenski postopek, ali če je obdolženi oproščen v primeru „subsidiarnega pregona“.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč (pomoč odvetnika)? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Za civilne stranke se ne zahteva, da v kazenskem postopku uporabljajo odvetnika. Nekatere žrtve, zlasti tiste, ki so bile morda izpostavljene nasilju ali nevarnim grožnjam ali ki jim je bila zaradi kaznivega dejanja kršena spolna nedotakljivost ali odkrnjena zmožnost odločanja v zvezi s spolnostjo, lahko v sodnem postopku zahtevajo podporo (pravni nasvet in zastopanje po odvetniku), če je to potrebno za zaščito njihovih procesnih pravic (člen 66(2) StPO). Taka podpora je za žrtve brezplačna.

V primeru dejanske finančne potrebe lahko tudi druge žrtve zahtevajo pomoč odvetnika v okviru sistema procesne podpore, če je to potrebno za izvajanje sodnega varstva, zlasti uveljavljanje pravice do preprečitve nadaljnjih civilnih postopkov (člen 67(7) StPO).

V okviru kazenskega postopka v Avstriji se to nanaša tudi na posameznike, ki živijo v tujini, in posameznike, ki niso avstrijski državljani.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavrnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Izjava o pridružitvi postopku kot civilna stranka se zavrže oziroma zavrne, če je očitno neutemeljena, prepozno vložena ali če ocena zneska odškodnine ni pravočasno sporočena (člen 67(4) StPO). Do vložitve obtožnice pri sodišču o zavrnitvi ali zavrnjenju izjave odloča državni tožilec, po vložitvi obtožnice pa o tem odloča sodišče (člen 67(5) StPO).

Če je na podlagi glavne obravnave izrečena sodba, mora sodišče odločiti tudi o vloženi civilni zahtevki. Če je obdolženi oproščen, mora civilna stranka zahtevek vložiti pri civilnem sodišču, saj ji v takem primeru v kazenskem postopku odškodnina ne more biti priznana. Če je obdolženi spoznan za krivega, (i) se zahtevek lahko prizna (delno ali v celoti) ali (ii) pa se njegovemu vložniku naroči, naj zahtevek vložijo pri civilnem sodišču. Kljub izrečeni obsodilni sodbi je civilna tožba potrebna, če sodišče po temeljiti proučitvi meni, da je civilni zahtevek neutemeljen, ali če izid kazenskega postopka ne omogoča niti delne ocene civilnega zahtevka, razen če zaradi postopka izvajanja dokazov sprejetje odločitve o krivdi obdolženca ali izreku njegove sankcije ne bi bilo bistveno odloženo in je zato mogoče zahtevek podrobneje proučiti.

Civilnih zahtevkov v kazenskem postopku ni mogoče zavrniti, kar pomeni, da lahko civilna stranka še vedno vložijo zahtevek pri civilnem sodišču.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Če izjavo zavrne ali zavrže državni tožilec, se lahko vložijo pritožba na podlagi kršitve pravic (člen 106 StPO). Če izjavo zavrne ali zavrže sodišče, se lahko vložijo druge vrste pritožba (člen 87(1) StPO).

Civilna stranka lahko zahteva razglasitev ničnosti (vendar le v nekaterih primerih) ali vložijo pritožbo zoper napotitev na civilno sodišče zaradi oprostitev obdolženca. Če je stranka napotena na civilno sodišče kljub obsodbi obdolženca, se lahko na podlagi civilnega zahtevka vložijo pritožba.

Zunaj kazenskega postopka se lahko civilni zahtevki vedno vložijo pri civilnih sodiščih.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

V skladu s prvim stavkom člena 1 zakona o izvršbi (*Exekutionsordnung*, EO) pravno zavezujoče odločbe kazenskih sodišč v zvezi s civilnimi zahtevki pomenijo izvršilni naslov v smislu zakona o izvršbi. V vsakem izvršilnem postopku se zahteva veljaven izvršilni naslov. Izvršbo je treba zahtevati pri pristojnem okrožnem sodišču (*Bezirksgericht*). Če so izpolnjene vse zahteve za izvršbo, se ta odobri. Izvršilni ukrep (na primer prodaja premoženja, prenos terjatev na izvršilnega upnika ali prisilna prodaja premoženja) se opravi na zahtevo osebe, ki zahteva izvršbo.

Obrazci, ki se uporabljajo v izvršilnem postopku, so na voljo na naslednji povezavi na spletišču avstrijskega ministrstva za pravosodje:

<https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Exekution.aspx>

Po odobritvi izvršilnega ukrepa izvršilni postopek običajno vodi sodnik ali sodni uradnik. Izvršilni ukrep izvede sodni izvršitelj, ki je v Avstriji sodni uradnik. Upnik mora nadaljnje vloge predložiti le, če sodišče ali sodni izvršitelj brez njih ne more nadaljevati postopka ali če v postopku nastanejo stroški.

Izvršilni ukrep se izvaja, dokler ni uspešno končan ali prekinjen, na primer ker je dolжник med postopkom poplačal svoj dolg do upnika.

Zadnja posodobitev: 22/02/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Poljska

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Zahtevek se lahko vložijo samo pri civilnem sodišču. Zahtevka ne morete vložiti v okviru kazenskega postopka, vendar obstajajo drugi načini uveljavljanja pravnih sredstev pred kazenskim sodiščem.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Civilni postopek zoper storilca kaznivega dejanja se lahko začne neodvisno od tekočega kazenskega postopka. Vendar pa se lahko civilni postopek prekine do zaključka kazenskega postopka. Če vložite zahtevek po zaključku kazenskega postopka, v katerem je bil storilec obsojen, civilno sodišče ne bo ponovno izvajalo dokazov ter bo ugotovitve kazenskega sodišča sprejelo kot dokazane.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Pred civilnim sodiščem lahko zahtevate odškodnino za dejansko izgubo in izgubljeni dobiček. Navesti morate znesek, ki ga želite prejeti od storilca kaznivega dejanja, ter pojasniti, na kaj se nanaša in kako ste ga izračunali.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahtevke?

Posebnega obrazca za takšne zahtevke ni.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Če predložite obsodbo, vam ne bo treba ničesar dokazati. Civilno sodišče bo vezano na ugotovitve kazenskega sodišča. Zahtevate lahko višjo odškodnino, vendar morate dokazati, da je vaš zahtevek utemeljen. Dokazi, ki potrjujejo veljavnost vaših zahtevkov, lahko vključujejo izjave prič in dokumente, kot so računi ali mnenja.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Praviloma se za vložitve civilne tožbe zaračunajo ustrezne sodne takse. Vendar lahko zaprosite za oprostitev plačila sodnih stroškov, če dokažete, da jih ne morete plačati.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Če si ne morete privoščiti odvetnika, lahko zahtevate zastopnika, ki ga imenuje sodišče. V ta namen morate pri sodišču vložiti vlogo skupaj z informacijami o vašem finančnem položaju (na posebnem obrazcu).

Odškodninski zahtevek lahko vložite tudi, če nimate stalnega prebivališča na Poljskem.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Zahtevek se lahko vloži samo pri civilnem sodišču. Sodišče ga bo zavrnilo, če ne dokažete, da je storilec povzročil škodo, ali če ne dokažete višine te škode. Če pa priložite kazensko obsodbo, na podlagi katere je bil storilec spoznan za krivega, civilno sodišče ne more zavrniti zahtevka.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Zoper sodbo **civilnega sodišča** prve stopnje (*sąd cywilny I instancji*) se lahko pritožite pri sodišču druge stopnje (*sąd II instancji*). Če vas ne zastopa odvetnik, vas bo sodišče obvestilo o načinu vložitve pritožbe.

V okviru **kazenskega postopka** lahko uveljavljate naslednja pravna sredstva:

zahtevate lahko, da se storilcu naloži izravnalni ukrep (obveznost povrnitve škode ali zagotovitve odškodnine za utrpelo škodo); če obstajajo pri tem znatne težave, lahko sodišče namesto tega storilcu naloži plačilo nadomestila (*nawiązka*); zahtevek lahko vložite ustno na obravnavi ali pisno; vaš zahtevek bo sprejet, če bo storilec obsojen, tj. spoznan za krivega kaznivega dejanja, katerega posledica je škoda, ki ste jo utrpeli;

če je storilec obsojen na pogojno kazen zapora, mu lahko sodišče naloži, da vam v celoti ali delno povrne škodo, ki ste jo utrpeli zaradi kaznivega dejanja, razen če se naloži izravnalni ukrep;

če je postopek pogojno ustavljen, mora sodišče storilcu naložiti, da v celoti ali delno povrne škodo.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Če se storilcu naloži povrnitev škode, vam bo sodišče vročilo kopijo odločbe. Če storilec ne povrne škode in je obsojen na pogojno kazen zapora, lahko zahtevate izvršitev kazenske sankcije.

Če je bil kazenski postopek pogojno ustavljen in storilec ne povrne škode, mu grozita nadaljevanje postopka in obsodba. Sodišče o tem odloči na seji, na kateri ste lahko navzoči.

Sodbo civilnega sodišča, s katero vam je dodeljena odškodnina, izvrši izvršilni organ, in sicer sodni izvršitelj (*komornik*).

Zadnja posodobitev: 11/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Slovenija

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Odškodnino zoper storilca kaznivega dejanja v kazenskem postopku lahko oškodovanec uveljavlja **s premoženjskopravnim zahtevkom**.

Predlog za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka se poda pri organu, pri katerem se vloži kazenska ovadba (**okrožno državno tožilstvo**), ali pri **sodišču**, pred katerim teče postopek.

Premoženjskopravni zahtevek se lahko tiče povrnitve škode, vrnitve stvari ali razveljavitve določenega pravnega posla.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Premoženjskopravni zahtevek, ki je nastal zaradi kaznivega dejanja, se na predlog upravičencev obravnava **v kazenskem postopku, če se s tem ne bi preveč zavlekel ta postopek**.

Predlog za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka v kazenskem postopku se lahko poda **najkasneje do konca glavne obravnave pred sodiščem prve stopnje**.

Če upravičenec ne poda predloga za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka v kazenskem postopku do vložitve obtožbe, se **ga obvesti**, da ga lahko poda do konca glavne obravnave.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Tisti, ki je upravičen podati predlog, mora **določno označiti svoj zahtevek in predložiti dokaze** (npr. potrdila, računi, zdravstvena dokazila). Določna označitev zahtevka pomeni, da upravičenec svoj zahtevek čim bolj natančno opredeli glede vrste škode, višine škode in načina povrnitve škode.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahteveke?

Ne.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Vsebina oškodovančevega zahtevka mora biti dokazana na običajen način (npr. s potrdili, računi, zdravstvenimi listinami).

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Da, plača se sodna taksa, in sicer za vsako stopnjo postopka glede na vrednost zahtevka.

Za ugoditev predlogu za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka v kazenskem postopku (v celoti ali deloma), takso plača obdolženec.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

V sodnem postopku so tujci (ki ne prebivajo v RS) upravičeni do brezplačne pravne pomoči (za pravno svetovanje, pravno zastopanje in za druge pravne storitve ali kot oprostitev plačila stroškov sodnega postopka) **pod pogojem vzajemnosti** ali pod pogoji **in v primerih, določenih z mednarodnimi pogodbami**, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Sodišče oškodovancu v celoti ali delno prisodi premoženjskopravni zahtevek le ob obsodilni sodbi (v sodbi, s katero spozna obdolženca za krivega), v ostalih primerih (ko podatki kazenskega postopka ne dajejo zanesljive podlage niti za popolno niti za delno razsojo) pa se oškodovanca v celoti ali delno **napoti na pravdo**, saj zahtevka kazensko sodišče ne sme zavrniti.

Tudi če sodišče izda sodbo, s katero se obdolženec **oprosti obtožbe** ali se z njo **obtožba zavrne**, ali če s sklepom **ustavi** kazenski postopek ali zavrne obtožnico, **napoti oškodovanca**, da lahko svoj premoženjskopravni zahtevek uveljavlja **v pravdi**.

Če se sodišče izreče **za nepristojno** za kazenski postopek, **napoti oškodovanca**, da lahko priglasí svoj premoženjskopravni zahtevek v kazenskem postopku, ki ga bo začelo ali nadaljevalo **pristojno sodišče**.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Ne, kajti oškodovanec sme izpodbijati sodbo samo glede odločbe sodišča o stroških kazenskega postopka.

Izjema velja le v primerih, ko je državni tožilec prevzel pregon od oškodovanca kot tožilca. Tu se sme oškodovanec pritožiti iz vseh razlogov, iz katerih se sme izpodbijati sodba, tudi zaradi odločbe o premoženjskopravnih zahtevkih.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Ko postane odločba, s katero je odločeno o premoženjskopravnem zahtevku, pravomočna, sme oškodovanec zahtevati od sodišča, ki je odločilo na prvi stopnji, naj mu izda overjen prepis odločbe z oznako, da je odločba izvršljiva.

Sodba je izvršljiva, če je postala pravomočna in je potekel rok za prostovoljno izpolnitev. Pristojno sodišče pravomočno sodbo, ki je izvršilni naslov, izvrši po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek. Na podlagi izvršilnega naslova (sodbe) se torej vloží predlog za izvršbo na pristojnem okrajnem sodišču, v katerem se navede tudi sredstvo ali predmet izvršbe (npr. izvršba na plačo, sredstva na banki, na premičnino ali nepremičnino).

V sodnem postopku so tujci (ki ne prebivajo v RS) upravičeni do **brezplačne pravne pomoči pod pogojem vzajemnosti** ali pod pogoji in v primerih, določenih z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

Zadnja posodobitev: 14/09/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Slovaška

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Pravico do odškodnine je mogoče v kazenskem postopku zoper storilca uveljavljati ustno, kar se zapiše v zapisniku naroka, ali z vložitvijo posebne pisne vloge. Žrtev, ki je po zakonu upravičena uveljavljati odškodnino zoper obdolženca za škodo, ki je nastala zaradi kaznivega dejanja, je upravičena tudi zahtevati, naj sodišče obdolžencu ob izreku obsodbe naloži plačilo odškodnine za škodo; žrtev mora tako vlogo vložiti najpozneje ob koncu preiskave ali skrajšane preiskave. V vlogi je treba jasno navesti razloge za vložitev zahtevka in zahtevani znesek odškodnine. Žrtvi se na naroku zagotovijo informacije o pravici do odškodnine in postopku uveljavljanja te pravice.

Če obstaja upravičen pomislek, da bo izpolnitev žrtvine zahteve za odškodnino zaradi škode, ki je nastala zaradi kaznivega dejanja, ovirana, se lahko na obdolženčevem premoženju ali drugih premoženjskih pravicah zavaruje zahtevek do verjetnega zneska škode. O zasegu odloči sodišče na podlagi vloge tožilca ali žrtve; v predhodnem postopku o tem odloči tožilec na podlagi vloge žrtve; v predhodnem postopku lahko tožilec zahtevek zavaruje tudi, če žrtev take vloge ne vloží, če je to potrebno zaradi zaščite žrtvinih interesov, zlasti če obstaja tveganje zamude.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Če žrtev želi, da se ji odškodnina prizna v kazenskem postopku, mora zahtevo vložiti pred koncem preiskave ali skrajšane preiskave.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Žrtev mora zahtevo za odškodnino ustrezno in pravočasno vložiti, da jo lahko sodišče obravnava v kazenskem postopku. Zahteva je pravočasna, če je vložena najpozneje do konca preiskave, kar načeloma pomeni, da jo je treba vložiti še pred zadnjo obravnavo spisa v preiskavi. V zahtevi za odškodnino je treba jasno navesti razloge zanjo in znesek odškodnine, ki ga žrtev zahteva. Sodišče je nato v kazenskem postopku vezano na znesek odškodnine, ki ga je zahtevala žrtev.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahteve?

Ne.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

V preiskavi je treba predložiti dokazila, iz katerih izhaja utemeljenost zahtevka za odškodnino in iz katerih je mogoče zanesljivo sklepati o znesku nastale škode. V primeru telesne poškodbe se lahko imenuje izvedenec, ki v preiskavi oceni kategorijo telesne poškodbe.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Za uveljavljanje odškodnine v kazenskem postopku plačilo pristojbine ni potrebno.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Če žrtev vloží zahtevo za odškodnino in nima dovolj sredstev za plačilo s tem povezanih stroškov, lahko tožilec v predhodnem postopku imenuje odvetnika, ki jo zastopa, po vložitvi obtožnice ali med sojenjem pa lahko to stori predsedujoči sodnik, tudi če žrtev ne vloží ustrezne vloge, če se mu to zdi potrebno za zaščito interesov žrtve. Žrtev mora dokazati, da nima dovolj sredstev.

Organ kazenskega pregona mora žrtvi ob prvem stiku zagotoviti pisne informacije o njenih pravicah v okviru kazenskega pregona in organizacijah za podporo žrtvam, vključno s storitvami, ki jih te zagotavljajo. Pravno svetovanje je del teh storitev.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavrnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Če na podlagi dokazov ni mogoče naložiti obveznosti plačila odškodnine ali če so za sprejetje odločitve o obveznosti plačila odškodnine potrebni dodatni dokazi, ki presegajo potrebe tožilstva.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Da, žrtev se lahko pritoži zoper tako odločbo v zvezi z zahtevkom za odškodnino.

Če se pritožba žrtve zavrne ali zavrže, lahko žrtev v civilnem postopku zahtevo za odškodnino vloží neposredno zoper storilca. V primeru nasilnih kaznivih dejanj lahko žrtev od ministrstva za pravosodje zahteva odškodnino za telesno poškodbo in duševno škodo, če gre za nekatera kazniva dejanja zoper svobodo in človekovo dostojanstvo.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Če storilec svojih obveznosti na podlagi odredbe sodišča v kazenskem postopku ne izpolni prostovoljno, lahko žrtev po pravomočnosti take sodne odločbe zahteva izdajo odločbe o izvršbi, ki jo nato v okviru prisilne izvršbe uveljavlja zoper storilca v izvršilnem postopku. V takem primeru lahko žrtev zaprosi za pravno pomoč odvetnika.

Zadnja posodobitev: 06/05/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Finska

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

Zahtevki za odškodnino zaradi kaznivega dejanja se običajno obravnavajo v istem sodnem postopku kot kazenska zadeva, lahko pa se tudi izločijo in obravnavajo v drugem postopku.

Tožilca v svoji zadevi lahko prosite, naj vaš zahtevek za odškodnino v zvezi z zadevnim kaznivim dejanjem predloži sodišču. Priporočljivo je o tem med predhodno preiskavo obvestiti policijo. Tožilec lahko v vašem imenu vodi zahtevek za odškodnino, če je zadeva jasna in preprosta. Če tožilec zahtevka za odškodnino ne vloži, vas o tem pisno obvesti.

Zahtevo za odškodnino lahko pri sodišču vložite tudi sami v okviru kazenskega postopka ali pa to v vašem imenu stori pravni svetovalec.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Če zahtevate odškodnino od storilca, morate to sporočiti policiji v predhodni preiskavi ali najpozneje sodišču, ko ta obravnava zadevo.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko zahtevate odškodnino za:

premoženje, uničeno ali izgubljeno v zvezi s škodo;

vse potrebne stroške zdravljenja in druge bistvene stroške;

izgubo zaslužka;

bolečine in druge začasne težave;

trajne težave in

duševne bolečine. Odškodnina zaradi duševnih bolečin se lahko izplača, če ste zaradi zadevnega dejanja utrpeli:

kršitev svobode, miru, časti ali zasebnega življenja;

diskriminacijo;

kršitev osebne integritete ali

drugačno resno kršitev vašega človekovega dostojanstva.

Tudi vaši bližnji sorodniki so lahko upravičeni do razumne odškodnine za bistvene stroške in izgubo zaslužka, ki so jih utrpeli, ker so za vas skrbeli zaradi poškodb, ki ste jih utrpeli zaradi kaznivega dejanja.

Če ste poskrbeli za pokop osebe, ki je zaradi kaznivega dejanja umrla, imate pravico od storilca zahtevati odškodnino za stroške pokopa. Starši, otroci in zakonec pokojnika ali druga primerljiva oseba, ki je bila pokojniku posebno blizu, ima prav tako pravico do razumne odškodnine za pogrebne stroške, ki so ji nastali.

Sodišče ne more odrediti nič drugega ali nič več kot tisto, kar ste zahtevali kot zainteresirana stran. Odškodninski zahtevek, ki ga vložite, je torej zgornja meja odškodnine, ki se lahko odredi. Pravico imate tudi zahtevati obresti na zahtevani znesek odškodnine. Če ste pozvani, da pred sodiščem osebno pojasnite zadevo, imate pravico do dnevnice in odškodnine za potne stroške ter izgubo zaslužka.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahtevke?

Poseben obrazec ne obstaja.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Znesek škode lahko dokažete s predložitvijo računov za izdatke, ki so nastali zaradi kaznivega dejanja. Dokaze je treba predložiti tudi za morebitno izgubo zaslužka, zavarovalno odbitno franšizo ter morebitne potne in druge stroške, povezane s pojasnitvijo zadeve, v kateri se zahteva odškodnina.

Odškodnina za bolečine ter druge začasne in trajne težave se določi na podlagi narave in resnosti poškodbe, narave in trajanja oskrbe, ki jo poškodba zahteva, in trajanja težave. Odškodnina za trajno težavo se določi na podlagi narave in resnosti osebne poškodbe ter starosti osebe, ki jo je utrpela.

Upošteva se lahko tudi vsako posebno poslabšanje kakovosti življenja osebe, ki je utrpela osebno poškodbo, in sicer kot dejavnik za zvišanje zneska dodeljene odškodnine. To poslabšanje se dokaže z izjavo zdravnika, v kateri sta pojasnjeni narava poškodb in ustrezna potrebna oskrba.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Za obravnavo zadeve pred okrožnim sodiščem (*käräjäoikeus*) se ne zaračunajo sodne takse, če se zahtevek za odškodnino vloži v zvezi z obtožbami, ki jih vloži tožilec. Če pa se zahtevek za odškodnino vloži v ločenem civilnem postopku, se za obravnavo zadeve zaračuna sodna taksa.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

Če izpolnjujete pogoje za pridobitev pravne pomoči, jo lahko prejmete za predhodno preiskavo in sodni postopek. Žrtvi nasilja v družini, spolnega kaznivega dejanja ali hudega kaznivega dejanja zoper življenje, zdravje ali svobodo žrtve se lahko svetovalec plača iz državnih sredstev. Pravno pomoč v zadevah, ki jih obravnavajo finska sodišča, lahko prejmete, tudi če ne živite na Finskem.

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavrnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Če v predhodni preiskavi navedete, da želite sami ali prek odvetnika uveljavljati odškodninski zahtevek, ali če tožilec vaše zadeve ne prevzame, vas okrožno sodišče vpraša, ali želite vložiti odškodninski zahtevek. Okrožno sodišče lahko postavi rok, v katerem mu ga morate poslati. Če zahtevka ne vložite pisno, okrožno sodišče morda ne bo obravnavalo odškodninskega zahtevka, ki ga boste vložili pozneje.

Sodišče zavrne vaš odškodninski zahtevek, če zanj ne predložite dovolj dokazov.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Če se želite pritožiti zoper odločbo okrožnega sodišča, morate navedeno sodišče o tem obvestiti v sedmih dneh od datuma izdaje sodbe. Ko sodišče obvestite o tem, da se z odločbo ne strinjate, se lahko zoper sodbo pritožite na pristojno pritožbeno sodišče (*hovioikeus*). Pritožbo morate na okrožno sodišče poslati v 30 dneh od datuma izdaje njegove sodbe. Na splošno potrebujete dovoljenje za nadaljnjo obravnavo, da lahko pritožbeno sodišče v celoti obravnava vašo zadevo.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

Če obdolženec prostovoljno ne plača odrejene odškodnine, lahko od sodnega izvršitelja zahtevate izvršbo svojega zahtevka. Sodnemu izvršitelju pošljite vlogo za izvršbo in ji priložite odločbo sodišča, na podlagi katere ste upravičeni do odškodnine. Vloga za izvršbo se vloži pri sodnem izvršitelju glede na kraj bivanja ali prebivališče dolžnika. Če je dolžnikov več in živijo v različnih krajih, zadostuje vložitev vloge pri enem sodnem izvršitelju. Podrobnejša navodila o vložitvi vloge za izvršbo so na voljo pri uradu za izvršbe (*ulosottovirasto*). Kontaktni podatki uradov za izvršbe so na voljo [na tej povezavi](#) (v finščini, švedščini in angleščini).

Zadnja posodobitev: 13/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja - Severna Irska

Ta vprašanja zadevajo vložnika, njegovega zastopnika in sodišče.

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

-

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

-

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

-

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahtevke?

-

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

-

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

-

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

-

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavrnilo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

-

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

-

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

-

Zadnja posodobitev: 15/10/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.